

မြန်မာနိုင်ငံမှ ရွေးကောက်ပွဲများ-ရလဒ်များနှင့် ဖြစ်လာနိုင်သည့် အကျိုးဆက်များ

Crisis Group Asia Briefing N°147
Yangon/Brussels, 9 December 2015

I. ခြုံငုံသုံးသပ်ချက်

နိုဝင်ဘာ ၈ ရက် ရွေးကောက်ပွဲများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အာဏာရှင်စနစ်မှ အသွင်ကူးပြောင်းမှု တွင် အဓိကမှတ်တိုင်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲ အတွေ့အကြုံနည်းပါးခြင်း၊ နိုင်ငံရေးအကွဲအပြဲနက်ရှိုင်းခြင်း၊ နေရာများစွာတွင် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားနေခြင်း စသော အခြေအနေတွင် ငြိမ်းချမ်း၍ စနစ်ကျသော ရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပနိုင်ခြင်းသည် နိုင်ငံရေးတွင် အဓိကပါဝင်နေသူအားလုံး၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် အဓိကအောင်မြင်မှုဖြစ်သည်။ အောင်ပွဲရ အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD) သည် ၂၀၁၆ မတ်လကုန်တွင် အာဏာလွှဲပြောင်းမယူမှီ ကြားကာလလေးလကို ပါးပါးနပ်နပ်အသုံးပြုရန်လိုအပ်ပြီး အရေးကြီးတာဝန်ပေးမည့်သူများကို စောစီးစွာသတ်မှတ်ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့လျှင် ရှေ့တွင်ကြိုနေသည့် ကြီးမားသော စိမ်းခေါ်မှုများအတွက် ပြင်ဆင်ရန် ဖြစ်နိုင်သမျှအချိန်များများ ရရှိပေမည်။

ရွေးကောက်ခံနေရာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် သောင်ပြိုကမ်းပြိုအနိုင်ရခြင်းသည် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးတွင် တပ်မတော်က ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ရယူထားသည့်တိုင်အောင် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ပါတီက နေရာအများစုရရှိမည့်သဘောဖြစ်သည်။ ဤအခြေအနေသည် သမ္မတရွေးချယ်ခွင့်အာဏာနှင့် ဥပဒေပြုမှုအပေါ် ထိန်းချုပ်ခွင့်တို့ကို ရရှိစေမည်ဖြစ်သည်။ သမ္မတရွေးချယ်ခွင့် အတွက်မူ အခြေခံဥပဒေက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အား သမ္မတမဖြစ်နိုင်အောင်တားဆီးထားသည်။ လက်ရှိအာဏာရ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီ (USDP) သည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစု ကိုယ်စားပြု အခြားပါတီများကဲ့သို့ပင် အလဲထိုးခံရပွဲကို ခံစားသွားရသည်။

ရွေးကောက်ပွဲသည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အတွက် ကြီးကြီးမားမားရေပန်းစားသော အခွင့်အာဏာအပ်နှင်းခြင်းကို ထင်ဟပ်ကာ ၎င်းနှင့်အတူ သူနှင့် NLD သည် တိုင်းပြည်တွင် လိုအပ်နေသော နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးပြောင်းလဲမှုများကို ဖော်ဆောင်လိမ့်မည်ဟူသော ဆတူမျှော်လင့်ချက်များစွာဖြင့် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ၎င်းမျှော်လင့်ချက်များပြည့်မီရန် မလွယ်ကူလှပါ။ ပထမဦးစွာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် တပ်မတော်ကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်နှင့် အပြုသဘောပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် ဆက်ဆံရေးကို ထူထောင်ရန် လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ တပ်မတော်သည် ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်ထဲရေး၊ နယ်စပ်ရေးရာ ဝန်ကြီး

ဌာနများကို ထိန်းချုပ်ထားခြင်းဖြင့် များပြားသော အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို ရယူထားဆဲဖြစ်သည်။ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်မှသည် ရဲတပ်ဖွဲ့ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဖြေလျှော့မှုများအထိ အရာရာအောင်မြင်မှုရရှိရေးသည် တပ်မတော်၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအပေါ် မူတည်လျက်ရှိသည်။ အကယ်၍ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က သူလုပ်မည်ဟု ပြောထားသည့် အတိုင်း ထိပ်တန်းရာထူးအတွက်လိုအပ်သော သိက္ခာနှင့် အများလေးစားသူကို ကိုယ်စားသမ္မတအဖြစ် မရွေးချယ်နိုင်ခဲ့ပါက ကာလရှည်ကြာ အပြန်အလှန် သံသယကြီးခဲ့သော ဆက်ဆံရေးသည် မလှပသော စတင်မှုအဖြစ် အလွယ်တကူ ထွက်ပေါ်လာနိုင်သည်။

ထို့အပြင် NLD အနေနှင့် ပြည်သူတို့၏ဘဝများ သိသိသာသာပြောင်းလဲအောင် ဆောင်ကြဉ်းပေးခြင်းဖြင့် ပြည်သူတို့၏ မျှော်လင့်ချက်များကို ဖြည့်ပေးနိုင်ကြောင်း ပြသလိုပေလိမ့်မည်။ ပြည်တွင်းပြည်ပအားပေးမှုနှင့် ပံ့ပိုးမှုမြောက်များစွာကို ရယူနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း စီမံအုပ်ချုပ်မှုအတွေ့အကြုံနည်းခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်သော ပညာရှင်စုဖွဲ့မှုနည်းခြင်း၊ သော့ချက်ကျသော အင်စတီကျူးရှင်းများကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရာတွင် ခက်ခဲခြင်း စသည်တို့အားလုံးက မြန်မြန်ဆန်ဆန် အောင်မြင်မှုရနိုင်မည့်အရေးကို ဟန့်တားကြပေလိမ့်မည်။ ပါတီသည် ယနေ့ထိ မူဝါဒရေးဆွဲမှု အနည်းငယ်သာ လုပ်ဆောင်ခဲ့ဘူးသောကြောင့် ၎င်းမှာအထူးသဖြင့် အရေးကြီးနေပေသည်။

ထိုမျှသာမကပဲ ပြည်တွင်းတွင် ကပ်ဘေးသင့်နိုင်ခြေရှိသော ပြဿနာများကို ရင်ဆိုင်နေရသောကြောင့် အစိုးရအသစ်အနေနှင့် အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သော ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ရေးအပေါ်အာရုံစိုက်ရန် အခက်အခဲတွေ့ဖွယ်ရှိသည်။ ရှမ်းနှင့် ကချင်ပြည်နယ်တွင် ဆိုးဝါးသောပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်မှုများ ဆက်တိုက်ဖြစ်ပွားနေခြင်းသည် ယိုင်နဲ့နဲ့ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ် အားနည်းအောင် ခြိမ်းခြောက်လျက်ရှိသည်။ မက်ခရိုစီးပွားရေးရှုတ်ထွေးမှု လက္ခဏာများလည်းရှိနေပြီး ၎င်းတို့ကို လျော့ချရာတွင် အသုံးပြုမည့်မူဝါဒများကလည်း အားနည်းနေသည်။ ဘင်္ဂါလီမွတ်ဆလင်များ မဲပေးခွင့်မရှိသော ရခိုင်ပြည်နယ်မှ အနေအထားသည်လည်း ကိုင်တွယ်ရခက်ခဲသော တင်းမာဆူပွက်မှု ဖြစ်နိုင်ချေရှိပြီး ယင်းကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ NLD အစိုးရ၏ လုပ်ဆောင်မှုမှန်သမျှမှာလည်း အထူးသဖြင့် အမျိုးသားရေးဝါဒီများ၏ စောင့်ကြည့်မှုကို ခံရဖွယ်ရှိနေသည်။

ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာဆက်ဆံရေးနှင့်ဆိုင်သည့် စိန်ခေါ်မှုများကလည်း ရှိနေပြန်သည်။ အကျိုးစီးပွားထိခိုက်တော့မည်ဟု စိုးရိမ်နေသည့် ရဲတင်းသော တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေးကောင်းအောင် ထိန်းသိမ်းရင်း အနောက်အုပ်စုနှင့် ပြန်လည်ထိတွေ့ဆက်ဆံရေးကို ဆက်လက်ထိန်းကျောင်းရန်အတွက် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် NLD ပါတီအနေနှင့် ပါးနပ်သော သံတမန်ရေးကျွမ်းကျင်မှုများကို လိုအပ်ပေလိမ့်မည်။ အနောက်အုပ်စုဖက်သို့ ယိမ်းသည်ဟူသော သတ်မှတ်ယူဆခံရမှုများရှိသောကြောင့် အထူးပါးနပ်လိမ္မာဖို့ လိုလိမ့်မည်။ အနောက်နိုင်ငံများကလည်း ယင်းသို့ဟန့်ချက်ညီအောင် ပြန်လည်ထိန်းညှိမှု အောင်မြင်ရန် မိမိတို့ ကိုယ်စီအပိုင်းမှ ကူညီကြရမည်ဖြစ်သည်။ အနောက်အုပ်စုသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သော အပြောင်းအလဲများကို ပံ့ပိုးအားပေးရာတွင် အရေးကြီးသောကဏ္ဍမှ ပါဝင်သော်လည်း ပြည်တွင်းနှင့် ဒေသတွင်း အကဲဆတ်မှုများ ပါဝင်ပတ်သက်နေသည်ကို သိရှိနားလည်ရန်လိုသည်။

II. ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပခြင်း

ရွေးကောက်ပွဲများကို ယေဘုယျအားဖြင့် ကောင်းမွန်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။¹ မဲဆွယ်စည်းရုံးမှု ကာလသည် သီးခြားဖြစ်ရပ်အချို့မှလွဲ၍ လုံးဝနီးပါးငြိမ်းငြိမ်းချမ်းချမ်းရှိခဲ့သည်။² ရွေးကောက်ပွဲ လေ့လာစောင့်ကြည့်သူများ ဖော်ထုတ်ပြခဲ့သော အဓိကကိစ္စရပ်များမှာ အခြေခံဥပဒေမူဘောင်မှ ဒီမိုကရေစီနည်းကျရန် လိုအပ်ချက်များနှင့် အားလုံးပါဝင်ရေးဆိုင်ရာ အလေးအနက်ထားရမည့် ပြဿနာအချို့၊ ဘင်္ဂါလီမွတ်ဆလင် ဝါးသိန်းခန့်၏ မဲပေးခွင့်ကို ဖျက်သိမ်းမှု၊ တိုင်းရင်းသားနယ် မြေအချို့တွင် ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန်ကို လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုမရှိ ဖျက်သိမ်းခြင်းတို့ဖြစ်သည်။³ ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသော နိုင်ငံရေးနှင့် ဘာသာရေး ရောထွေးမှုကိစ္စ (အထူးသဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသားရေးဝါဒီ မာသအဖွဲ့က NLD ပါတီသည် ဗုဒ္ဓဘာသာကို ကာကွယ်မည်မဟုတ်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုမှု)⁴ နှင့်ပတ်သက်၍ စိုးရိမ်ပူပန်ကြောင်းကို လည်း နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် လေ့လာသူများက ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံရေး ရာသီဥတု အကြောင်းရင်းတစ်ချို့ကြောင့် ပါတီကြီးများက မွတ်ဆလင်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း တစ်ဦးတစ်လေမှ တင်သွင်းခြင်းမပြုခဲ့ပေ။⁵

ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲရုံ ၄၁,၀၀၀ ခန့်သည် သတ်မှတ်ချိန်အတိုင်း ဖွင့်လှစ်နိုင်ခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပုံနှင့်ပတ်သက်၍ လေ့လာစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များ၏ ကနဦးထုတ်ပြန်

¹ For Crisis Group reporting on Myanmar since the present government took power in 2011, see Asia Briefings N°s 146, *Myanmar's Peace Process: A Nationwide Ceasefire Remains Elusive*, 16 September 2015; 144, *Counting the Costs: Myanmar's Problematic Census*, 15 May 2014; 143, *Myanmar's Military: Back to the Barracks?*, 22 April 2014; 142, *Not a Rubber Stamp: Myanmar's Legislature in a Time of Transition*, 13 December 2013; 140, *A Tentative Peace in Myanmar's Kachin Conflict*, 12 June 2013; 136, *Reform in Myanmar: One Year On*, 11 April 2012; and 127, *Myanmar: Major Reform Underway*, 22 September 2011; also Reports N°s 266, *Myanmar's Electoral Landscape*, 28 April 2015; 261, *Myanmar: The Politics of Rakhine State*, 22 October 2014; 251, *The Dark Side of Transition: Violence Against Muslims in Myanmar*, 1 October 2013; 238, *Myanmar: Storm Clouds on the Horizon*, 12 November 2012; 231, *Myanmar: The Politics of Economic Reform*, 27 July 2012; and 214, *Myanmar: A New Peace Initiative*, 30 November 2011.

² အဆိုးဆုံးမှာ အောက်တိုဘာ ၂၉ ရက်က ရန်ကုန်တွင် NLD ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကို ဓားဖြင့်ခုတ်မှုဖြစ်သည်။ ကျူးလွန်သူများကို ရဲကဖမ်းဆီးကာ စစ်ဆေးနေဆဲဖြစ်သည်။ တိုက်ခိုက်မှုတွင် ရွေးကောက်ပွဲကြောင့် စေ့ဆော်မှု ပါဝင်ကြောင်း ခိုင်မာသော အထောက်အထားမရှိပဲ NLD ကိုယ်စားလှယ်လောင်းသည်လည်း အနိုင်ရခဲ့သည်။

³ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုလုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအတွက် အခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာနှင့် ဥပဒေမူဘောင်ကို အသေးစိတ်သိရှိရန် Crisis Group ၏ *Myanmar Electoral Landscape* တို့ကြည့်ရန်။

⁴ နိုင်ငံရေးတွင် ဘာသာရေးကို မောင်ဘသာ ရှင်းလင်းခြင်း၊ မြန်မာတိုင်းမိ ၂၀၁၅ အောက်တိုဘာ ၅။

⁵ မွတ်ဆလင်များသည် စုစုပေါင်းလူဦးရေ၏ အနည်းဆုံး ၄ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ထို့ထက်မကရှိနိုင်သော်လည်း မှတ်ပုံတင်ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၆,၀၀၀ အနက် မွတ်ဆလင်ကိုယ်စားလှယ် ၂၈ ဦးသာပါဝင်သည်။ မွတ်ဆလင် အသိုင်းအဝိုင်းတွင် နိုင်ငံတစ်လွှားမှ မွတ်ဆလင်များနှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ဘင်္ဂါလီများပါဝင်သည်။ ဘာသာရေးနှင့် ဆိုင်သော သန်းခေါင်စာရင်းအချက်အလက်များကို နိုင်ငံရေးနှင့် ရွေးကောက်ပွဲ အက်ဆတ်မှုကြောင့် ထုတ်ပြန်ခြင်းမပြုပေ။ မွတ်ဆလင်နှင့် ဘင်္ဂါလီကိုယ်စားပြု နိုင်ငံရေးပါတီများ မှတ်ပုံတင်ခဲ့ကြသော်လည်း ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ဓမ္မေဗ္ဗာချိန်တွင် မိဘနှစ်ပါးလုံး နိုင်ငံသားဖြစ်ရမည်ဟူသော သတ်မှတ်ချက်နှင့် မကိုက်ညီမှုကြောင့် အများစုကို ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ပယ်ချခဲ့သည်။

ချက်များသည် ယေဘုယျအားဖြင့် အလွန်အပြုသဘောဆောင်သည်။ မဲပေးမှုသည် အကုန်လုံး နီးပါး ငြိမ်းချမ်းမှုရှိပြီး အဓိကပြဿနာများနှင့် လွတ်ကင်းခဲ့သည်ဟု ၎င်းတို့က အစီရင်ခံသည်။ မဲပေးမှုသည် စိစဉ်တကျ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပြီး လျှို့ဝှက်မဲပေးမှုကိုလည်း ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာမှုလည်း မြင့်မားပြီး ပြည်တွင်းလေ့လာစောင့်ကြည့်သူ ၁၂,၀၀၀ ကျော်၊ နိုင်ငံတကာလေ့လာစောင့်ကြည့်သူ ၁၀၀၀ နှင့် ပါတီကိုယ်စားလှယ် ထောင်ပေါင်းများစွာတို့သည် စစ်တပ်ဝင်းအတွင်းမှ မဲရုံများအပါအဝင် နိုင်ငံတစ်လွှားမဲရုံများသို့ အကန့်အသတ်မရှိ အကဲခတ်လေ့လာနိုင်ခဲ့ကြသည်။ မဲရုံများ၌ မဲရေတွက်ခြင်းကိုလည်း ကောင်းစွာလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် တပ်မတော်၏ ကြိုတင်မဲပေးမှုကို လေ့လာရန်မဖြစ်နိုင်ခဲ့သည့်အပြင် ယေဘုယျအားဖြင့် ကြိုတင်မဲပေးခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည် အဓိကမဲပေးပွဲနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအဆင့်တွင်မူ တူညီမှုတော့မရှိခဲ့ပေ။⁶

ထို့အပြင် ပထမဆုံးအကြိမ် ဒစ်ဂျစ်တယ်ဖြင့် အချက်အလက်ပြုစုရာတွင် လွဲချော်သည့် ရှုတ် ထွေးမှုကြောင့် မဲပေးခွင့်ရှိသူများ မဲစာရင်းတွင် ကျန်ခဲ့ခြင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ အဓိကပြဿနာတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တင်ပြခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ရွေးကောက်ပွဲနေ့ တွင်မူ ယင်းပြဿနာ၏ အတိုင်းအဆမှာ အသေးအမွှားဖြစ်သွားပုံရသည်။ ၎င်းဂယက်သည် မဲရုံ ရာခိုင်နှုန်းအနည်းငယ်မျှ အပေါ်တွင်သာ ရိုက်ခတ်မှုရှိခဲ့ပြီး မဲပေးခွင့်မရသူ အရေအတွက်မှာ အ နည်းငယ်သာရှိခဲ့သည်ဟု ရွေးကောက်ပွဲလေ့လာစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များ၏ အဆိုအရသိရှိရ သည်။⁷

III. ရလဒ်များ

နိုဝင်ဘာ ၈ ရက်ညပိုင်းတွင် ပါတီကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ ထံမှ မဲရုံတစ်ရုံချင်း၏ စာရင်းများကိုအခြေခံသည့် တရားဝင်မဟုတ်သေးသော စာရင်းများက NLD ပါတီ၏ သောင်ပြုကမ်းပြုနိုင်ပွဲကို ညွှန်ပြနေပြီဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၁၁၅၀ အတွက် ရလဒ်များကို ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်မှ ၁၅ ရက်အထိ အသုတ်လိုက်ထုတ်ပြန်နေမှုကြောင့် အောင်ပွဲကို တရားဝင်အတည်မပြုနိုင်သေးပဲ ဝေးလံသော ဟိမဝန္တာတောင်ခြေရင်းမှ နောက်ဆုံးအသုတ်ရလဒ်ကို နိုဝင်ဘာ ၂၀ ရက်မှသာ ကြေ

⁶ Crisis Group က ရန်ကုန်ရှိ မဲရုံပေါင်းများစွာတွင် မဲပေးခြင်းနှင့် မဲရေတွက်ခြင်းကို လေ့လာခြင်းနှင့် နိုင်ငံတကာအကဲခတ်များနှင့် အင်တာဗျူးများ၊ ရန်ကုန်၊ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ။ Carter Center ရွေးကောက်ပွဲ လေ့လာရေးမစ်ရှင် ကနဦးလေ့လာထုတ်ပြန်ချက်၊ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ၁၀။ ဥရောပသမဂ္ဂ ရွေးကောက်ပွဲလေ့လာရေးမစ်ရှင် ကနဦးလေ့လာထုတ်ပြန်ချက်၊ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ၁၀။ People Alliance for Credible Election ၏ ရွေးကောက်ပွဲနေ့ ကနဦးအစီရင်ခံစာ၊ ရန်ကုန် ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ၉ ရက်။

⁷ Ibid.

ညာခဲ့သည်။⁸ နောက်ဆုံးတွင် NLD ပါတီသည် အလယ်ပိုင်းပြည်မတွင်သာမကပဲ တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစုပြည်နယ်များတွင်ပါ အောင်ပွဲခံကြောင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။

A. *ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်*

လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ပေါင်း ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော နေရာ၏ ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းကို NLD ပါတီကအနိုင်ရရှိသော်လည်း တပ်မတော်က ၂၅ ရာခိုင်နှုန်း ကြိုတင်ရယူထားသောကြောင့် စုစုပေါင်းတွင် အများစု ၅၉ ရာခိုင်နှုန်း (အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ၅၉ ရာခိုင်နှုန်း) နေရာရသည်။⁹ ဤအနေအထားသည် အကဲခတ်အများစုနှင့် ပါတီကိုယ်တိုင်မျှော်လင့်ထားသည်ထက် များစွာပိုကောင်းသည်။¹⁰ လက်ရှိအာဏာရ USDP ပါတီသည် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သောနေရာ၏ ၈ ရာခိုင်နှုန်း (ပြည်ထောင်စု လွှတ်တော် စုစုပေါင်းနေရာ၏ ၆ ရာခိုင်နှုန်း) သို့ကျဆင်းသွားခဲ့ရာ ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေး ကောက်ပွဲတွင် NLD ပါတီ ရရှိခဲ့သောနေရာအတိုင်း အတိအကျပင်ဖြစ်သည်။¹¹ NLD ပါတီက သပိတ်မှောက်ခဲ့ပြီး အလွန်အကျွံ အမှားအယွင်းများခဲ့သော ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲတွင်မူ USDP ပါတီက သိမ်းကြိုးအနိုင်ရကာ ရွေးကောက်တင်မြှောက်သောနေရာ၏ ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့ သည်။

တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုကိုယ်စားပြုပါတီများမှာမူ အထူးသဖြင့်ပို၍ဆိုးသည်။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲတွင် လွတ်လပ်မျှတမှု မရှိသည့်တိုင်အောင် ရွေးကောက်တင်မြှောက်သောနေရာ၏ ၁၅ ရာခိုင်နှုန်း (၁၉၉၀ တွင်အနိုင်ရခဲ့သည့် ပမာဏအတိုင်း) ကို အနိုင်ရအောင် လုပ်နိုင်ခဲ့ကြသည်။ ဤတစ်ကြိမ်တွင်မူ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်တွင် (တပ်မတော်က ၉ ရာခိုင်နှုန်း ရယူထား) ၁၁ ရာခိုင်နှုန်းမျှသာ အနိုင်ရခဲ့ကြသည်။ ရခိုင်ပြည်နယ်တွင် ၂၂ နေရာအနိုင်ရသော ရခိုင်အမျိုးသားပါတီနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်တွင် ၁၅ နေရာ အနိုင်ရသော ရှမ်းအမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် နှစ်ပါတီသာ အောင်မြင်မှုအတော်အတန်ရခဲ့ပြီး ကျန်ပါတီများမှာ နေရာအနည်းအကျဉ်းအနိုင်ရကာ အချို့မှာ လုံးဝအနိုင်မရခဲ့ပေ။ ကရင်နှင့် ကယားပါတီတို့မှာ အနိုင်ရသော နေရာမရှိပဲ မွန်နှင့် ကချင်ပါတီတို့မှာလည်း တစ်နေရာစီသာ အနိုင်ရခဲ့ကြသည်။

⁸ မူလက ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်အတွက် ၄၉၁ နေရာ၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်လွှတ်တော်များအတွက် ၆၅၉ နေရာ စုစုပေါင်း ၁၁၅၀ နေရာ လျာထားသော်လည်း မြို့နယ် ၇ ခုနှင့် အချို့နယ်များမှ ၂၁ နေရာကို ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာ ၂၃ ရက်တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော် တစ်နေရာ၏ မဲရေတွက်မှုအမှားများကို ပြင်ဆင်ခဲ့ရာ ပြည်ခိုင်ပြန်ဖိုးပါတီ အနိုင်ရလာဒီမို တအာင်းပလောင်အမျိုးသားပါတီ အနိုင်အဖြစ်သို့ ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ရှမ်းပြည်နယ် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ကြေညာချက် အမှတ် ၁၆၄/၂၀၁၅၊ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ၂၃။

⁹ အသေးစိတ်ရလဒ်များအတွက် နောက်ဆက်တွဲ ၁ ကိုကြည့်။

¹⁰ မြန်မာနိုင်ငံမှ နိုဝင်ဘာ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အများစုအနိုင်ရရန် NLD ပါတီယုံကြည်မှုရှိ။ Channal News Asia ၂၀၁၅ အောက်တိုဘာ ၂၈ ကိုကြည့်ရန်။

¹¹ ၂၀၁၅ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီ အနိုင်ရသည့် အရေအတွက်အတိုင်း ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် NLD ပါတီက ၄၃ နေရာတွင် ၄၁ နေရာအနိုင်ရ။

အခြားအမျိုးသားပါတီများမှာလည်း အလားတူအရေးနိမ့်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၈၈ ခုနှစ်မတိုင်မီက ဆိုရှယ်လစ်စနစ်အတွက် ရည်ရွယ်၍ မူလကဖွဲ့ခဲ့သော တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ သည် ကချင်ပြည်နယ်မြောက်ဘက်တွင် တစ်နေရာအနိုင်ရခဲ့ပြီး ၂၀၁၀ တွင် နေရာရခဲ့သော တိုင်း ရင်းသား မဟုတ်သည့်ပါတီများမှာ အနိုင်ရခြင်းမရှိတော့ပေ။¹² ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသားရေးကို အ လွန်အကျွံထောင်းပေးသော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းစတုတ္ထမြောက်အများဆုံး ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင် သည့် အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီမှာ အလားတူအမျိုးသားရေးကို ရှေ့တန်းတင်သည့် မြန်မာ တောင်သူလယ်သမား ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီကဲ့သို့ပင် တစ်နေရာမှအနိုင်မရခဲ့ပေ။

B. ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ

ဗမာလူများစုတိုင်းဒေသကြီး ၇ ခုနှင့် တိုင်းရင်းသားပြည်နယ် ၇ ခုပါဝင်သော ဒေသဆိုင်ရာ လွှတ်တော် ၁၄ ခုတွင်လည်း အလားတူရလဒ်များထွက်ပေါ်ခဲ့သည်။¹³ NLD ပါတီသည် တိုင်း ဒေသကြီးလွှတ်တော်များတွင် ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပြည်နယ်လွှတ်တော်များတွင် ၄၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် လွှတ်တော်အသီးသီးရှိ ရွေးချယ်တင်မြောက်သော နေရာစုစုပေါင်း၏ လေးပုံသုံးပုံကို အနိုင်ရခဲ့ သည်။ တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော် ၇ ခုနှင့် ပြည် နယ်လွှတ်တော် ၄ ခုတို့တွင် အများစု အနိုင်ရခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။¹⁴ ကျန်ပြည်နယ်လွှတ်တော် ၃ ခုတွင် အများစုအနိုင်ရသော ပါတီမရှိပေ။¹⁵ တိုင်း ရင်းသားပါတီများ၏ အရေးနိမ့်မှုသည် အဆိုပါလွှတ်တော်များတွင် ပို၍ပင်ထင်ရှားသည်။ ဒေသ ခံပါတီများသည် မွန်ပြည်နယ်တွင် သုံးနေရာ၊ ချင်းပြည်နယ်တွင် နှစ်နေရာ၊ ကရင်ပြည်နယ်တွင် တစ်နေရာ အနိုင်ရပြီး ကယားပြည်နယ်တွင် တစ်နေရာမှအနိုင်မရခဲ့ပေ။

ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချထားသော ၎င်းလွှတ်တော်များသည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို အ တိုင်းအတာတစ်ခုထိ အကန့်အသတ်ဖြင့် တိုင်းရင်းသားများသို့ပေးရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဗဟိုအစိုးရအဆက်ဆက်က ၎င်းနယ်မြေများကို လွှမ်းမိုးထားခြင်းနှင့် ၎င်းတို့ဒေသအရေးကိစ္စ များတွင် ၎င်းတို့ကို ပြောရေးဆိုခွင့်မပေးခြင်းတို့သည် လက်နက်ကိုင်ပဋိပက္ခ၏ အကြောင်းရင်းခံ မကျေလည်မှုပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ယခုအခါ ၎င်းလွှတ်တော်များကို တိုင်းရင်းသားခေါင်း ဆောင်များ ရှုမြင်သည့်အတိုင်း ဟုတ်သော် ရှိ၊ မဟုတ်သော်ရှိ လူများစုဗမာလူမျိုးများ၏ အကျိုး စီးပွားကို ကိုယ်စားပြုသည့် ဗမာအမျိုးသားပါတီက ထိန်းချုပ်လိုက်ပြီဖြစ်သည်။

¹² ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ(မြန်မာ) နှင့် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအင်အားစုပါတီတို့ဖြစ်သည်။

¹³ ရလဒ်အပြည့်အစုံအတွက် နောက်ဆက်တွဲ ၈ ကိုကြည့်ရန်။

¹⁴ ချင်းပြည်နယ်တွင် NLD ပါတီသည် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ၏ ၅၀ ရာနှုန်းအတိအကျဖြင့် အများစုအတွက် ကပ်၍ လိုခဲ့သည်။ အခြေခံဥပဒေအခန်း ၁၈၁ အရ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌသည် ပထမအကြိမ်တွင် မဲမပေးရပဲ တူနေသည့် အခါမှသာ မဲပေးခြင်းကြောင့် ၎င်း၏ ရွေးချယ်မှုသည် အရေးကြီးလာလိမ့်မည်။

¹⁵ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ရခိုင်အမျိုးသားပါတီကဲ့သို့ပင် ကချင်ပြည်နယ်တွင် NLD ပါတီက ၄၉ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အများစု နီးပါး အနိုင်ရသည်။

IV. ရလဒ်၏ အကျိုးဆက်များ

ရွေးကောက်ပွဲသည် နိုင်ငံရေးအာဏာခွဲဝေမှုတွင် ကြီးမားသော အပြောင်းအလဲကို ဖြစ်ပေါ်စေပြီး ပြတ်ပြတ်သားသားအနိုင်ရရှိသူ NLD ပါတီနှင့် အရေးပါသော အင်အားကြီး ရှုံးနိမ့်သူတို့ကို ထွက်ပေါ်လာစေသည်။ လာမည့်သီတင်းပတ်များ၊ လပိုင်းများတွင် နှစ်ဖက်စလုံးမှ တုန့်ပြန်ဆောင်ရွက်မှုများသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏အနာဂတ်အပေါ် ကြီးကြီးမားမားသက်ရောက်မှု ရှိပေလိမ့်မည်။

A. နိုင်ငံရေး အိလစ်ဟောင်းများ၏ အရေးနိမ့်မှု

အထင်ရှားဆုံး ရှုံးနိမ့်သွားသော နိုင်ငံရေးအိလစ်ဟောင်းများမှာ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီနှင့် ၎င်းနှင့် ပတ်သက်ဆက်နွယ်နေသူများဖြစ်သည်။ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီသည် ၂၀၁၀ ခုနှစ် NLD ပါတီ သပိတ်မှောက်ခဲ့သော အမှားအယွင်းများခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲ၌ အနိုင်ရခဲ့သော အရေအတွက်၏ အစွန်းထွက်ဖြစ်သော ၄၁ နေရာ (၈ ရာခိုင်နှုန်း) အထိ လျော့နည်းသွားခဲ့သည်။¹⁶ ဤဖြစ်ရပ်သည် ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီအတွက် အဓိကကျသော နိုင်ငံရေးအရပြောင်းလဲသွားမှုနှင့် အရှက်ရဖွယ်ကိစ္စဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကြီးဆုံးပါတီဖြစ်သော်လည်း ဥပဒေပြုခြင်းကိစ္စများတွင် ဩဇာအနည်းငယ်မျှသာရှိတော့မည်ဖြစ်သည်။ ပါတီအလံအောက်တွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်သူ လူသိများထင်ရှားသူများမှာ အလဲအကွဲရှုံးနိမ့်မှုကို ခံစားကြရသည်။ ရှုံးနိမ့်သွားသူများထဲတွင် ယခင်တပ်မတော်အစိုးရအဖွဲ့ဝင် နံပါတ်သုံးအဆင့်ရှိသူ လက်ရှိလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဦးရွှေမန်း၊ ယာယီပါတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးဌေးဦး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဟောင်းဦးဝေလွင်နှင့် မကြာသေးမီကအနားယူထားသော ဝန်ကြီးများစွာပါဝင်သည်။ ပါတီဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးညှိနှိုင်းမှု ခေါင်းဆောင် ဦးအောင်မင်းမှာ တစ်သီးပုဂ္ဂလအဖြစ် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သော်လည်း ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။¹⁷

အနိုင်ရသွားသော အထင်ရှားဆုံး ပြည်ခိုင်ဖြိုးကိုယ်စားလှယ်လောင်းမှာ မကြာသေးမီကမှ အနားယူခဲ့သူ ကြည်းရေလေညှိနှိုင်းကွပ်ကဲရေးမှူး ဗိုလ်ချုပ်ကြီးလှဌေးဝင်းဖြစ်သည်။¹⁸ ၎င်းနှင့် အတူ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်လာမည့်သူများမှာ ရေတပ်ဦးစီးချုပ် ဟောင်း ဦးသက်ဆွေ၊ ဒုသမ္မတနှစ်ဦးဖြစ်သူ ဦးဉာဏ်ထွန်းနှင့် စိုင်းမောက်ခမ်း၊ ဝန်ကြီးဟောင်း ဦးသိန်းဆွေ၊ ဗိုလ်ချုပ်ဟောင်း ဦးသောင်းအေးတို့ ဖြစ်သည်။ အထက်လွှတ်တော်တွင်မူ လက်ရှိ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဦးခင်အောင်မြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး ၎င်းနှင့်အတူ သမ္မတရုံးဝန်ကြီးဦးစိုးသိန်းလည်း

¹⁶ See Crisis Group Asia Briefing N°118, *Myanmar's Post Election Landscape*, 7 March 2011.
¹⁷ ကယားပြည်နယ်ရှိ စိတ်ချရသောနေရာကို ၎င်းအားပေးရန် ယခင်ပါတီဥက္ကဋ္ဌဦးရွှေမန်းက ငြင်းပယ်ခဲ့သောကြောင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလအဖြစ် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မရှေးမနှောင်းတွင် ဥက္ကဋ္ဌနေရာမှ ဦးရွှေမန်း ဖယ်ရှားခံလိုက်ရသော်လည်း ကိုယ်စားလှယ်လောင်းစာရင်းကို ပြင်ဆင်ရန် အချိန်နှောင်းသွားသောကြောင့် ဦးအောင်မင်းနှင့် ဦးစိုးသိန်းတို့နှစ်ဦးစလုံး တစ်သီးပုဂ္ဂလနေရာမှ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။
¹⁸ တပ်မတော်အရာရှိဟောင်း နိုင်သူနှင့် ရှုံးသူများအကြောင်း ဆွေးနွေးမှုအတွက် Renaud Egreteau, "The (few) generals that don't exit in Myanmar", *The Diplomat*, 20 November 2015 ကိုကြည့်။

အနိုင်ရသည်။¹⁹ ယင်းဟဲဗီးဝိတ် တန်းပုဂ္ဂိုလ်များသည် လွှတ်တော်တွင်းရှိ ပြည်ခိုင်ဖြိုးအုပ်စုလေး နှစ်ခုကို ဦးဆောင်ကြမည်ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲနှင့်ပတ်သက်၍ မျှော်မှန်းချက်များမှာအမှန်တကယ်ကွဲလွဲမှုရှိသည်။ သဘောထားစစ်တမ်းတွင် ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီက ကြီးကြီးမားမားရုံးနှိမ့်နိုင်သော ဖြစ်နိုင်ခြေကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုခဲ့သော်လည်း ပါတီခေါင်းဆောင်အများစုက ထိုရလဒ်ကို ရှောင်လွှဲနိုင်မည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။²⁰ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီအနေနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရွေးကောက်ခံနေရာ သုံးပုံတစ်ပုံခန့် ရရှိရန်နီးစပ်ပြီး တပ်မတော်အစုအဖွဲ့ တိုင်းရင်းသားပါတီအချို့တို့နှင့် ပေါင်းလိုက်လျှင် အများစုအဖွဲ့အဖြစ် လွှမ်းမိုးနိုင်မည်ဟု ပါတီတွင်း၌ ခန့်မှန်းခဲ့ကြသည်။²¹

ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီနှင့် အခြားသူများစွာတို့သည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော စနစ်ထူမှု၊ ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီဟူသော သူမ၏ မက်ဆေ့ချ်၊ တိုင်းပြည်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာချုပ်ကိုင်ခဲ့သည့် တပ်မတော်ရေပေါ်ဆီလူတန်းစားကို ဖယ်ရှားရန် လူထုက အလွန်အမင်းဆန္ဒပြင်းပြမှု စသည်တို့ကို လျော့တွက်ခဲ့ပုံရသည်။ အာဏာရှိပြီး ဩဇာလွှမ်းမိုးနိုင်သော ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၊ လက်ရှိအာဏာရအားသာချက်၊ NLD ပါတီအပေါ် မကျေလည်မှု တိုးပွားလာခြင်း (အထူးသဖြင့် အမျိုးသားရေးအယူဝါဒမရှိဟု ခံယူထားခြင်းကြောင့်) နှင့် လက်ရှိအစိုးရ၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအချို့ကို ပေါင်းထည့်လိုက်လျှင် ထောက်ခံမဲများအဖြစ် ပြောင်းလဲနိုင်လိမ့်မည်ဟု ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီက ယုံကြည်ခဲ့သည်။²² အမှန်တကယ်တွင်လည်း NLD ပါတီက ထောက်ခံမဲ ၅၇ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိချိန်တွင် ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီက လေးစားလောက်ဖွယ် ထောက်ခံမဲ ၂၈ ရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့သည်။²³ သို့ရာတွင် မဲများသူအနိုင်ရသောစနစ်က NLD ပါတီ၏ ရေပန်းစားမှုကို တိုးချဲ့ပေးခဲ့ပြီး ရလဒ်ကိုဆွဲပေးသော NLD ကို မျက်နှာသာပေးသည့် သဖွယ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီထက် ထောက်ခံမဲနှစ်ဆများသော်လည်း အနိုင်ရသော အမတ်နေရာမှာမူ ဆယ်ဆပို၍ ရရှိသွားခဲ့သည်။ ၁၉၉၀ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် တူညီသော ဖြစ်ရပ်တစ်ခုဖြစ်ပေါ်ခဲ့သည်။²⁴ အချိုးကျကိုယ်စားပြု ပီအာရ်စနစ်ကို မိတ်

¹⁹ တစ်သီးပုဂ္ဂလအဖြစ် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သော ပြည်ခိုင်ဖြိုး ပဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်။
²⁰ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီနှင့် Crisis Group အင်တာဗျူး၊ နေပြည်တော်၊ ၂၀၁၅ အောက်တိုဘာ။ ပါတီခေါင်းဆောင်များကလည်း မီဒီယာသို့ အလားတူမှတ်ချက်ပေးသည်။ ရလဒ်ပေါက်ကြားမှုနှင့် သဘောထားစစ်တမ်းများအရ ပါတီသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ၁၆ နေရာမျှသာ အနိုင်ရဖွယ်ရှိသည်ဟု မှန်းဆခဲ့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် နေရာ ၃၀ အနိုင်ရခဲ့သည်။
²¹ Crisis Group ကရထားသော ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီတွင်းမှ အချက်အလက်များဖြစ်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဦးရွှေမန်းအတွက် လုပ်ကိုင်ပေးသော အဖွဲ့က ပြုစုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ပါတီတွင်း၌ မည်မျှကျယ်ပြန့်စွာ ပျံ့နှံ့နေသည်ကို သဲကွဲစွာမသိနိုင်ပါ။
²² ၂၀၁၅ နှင့်ပတ်သက်၍ ရန်ကုန်နှင့် နေပြည်တော်တွင် အစိုးရဝန်ကြီးများ၊ အကြံပေးများနှင့် Crisis Group အင်တာဗျူး။
²³ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်သော အချက်အလက်အပေါ် Crisis Group ၏ ဆန်းစစ်မှု။
²⁴ ၁၉၉၀ တွင် တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီက ထောက်ခံမဲ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ NLD ပါတီက ထောက်ခံမဲ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်း အနိုင်ရခဲ့ပြီး

ဆက်ခဲ့ပါက ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီအနေနှင့် များစွာအခြေအနေပိုကောင်းမည်ဖြစ်သော်လည်း အကြောင်းရင်းရှင်းရှင်းလင်းလင်းမရှိပါပဲ ထိုစနစ်ကို ဦးစားပေး၍ မပြောင်းနိုင်ခဲ့ပေ။

ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီနှင့် ၎င်း၏ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများသည် ရုံးခန့်မှရာတွင် ယေဘုယျအားဖြင့် သဘောထားကြီးခဲ့ကြသည်။ ရလဒ်သည် စိန်ခေါ်လျှင်အကျိုးမရှိဟုထင်ရလောက်အောင် ပြတ်သားလှသည်။ အမှန်တကယ်တွင် အတိုက်အခံပါတီ အနိုင်ရသွားသော ငြိမ်းချမ်းသည့် မျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် အာဏာလွှဲပြောင်းမှုသည် သမ္မတဦးသိန်းစိန်နှင့် အကြီးတန်းဝန်ကြီး၊ အကြံပေးများ၊ လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဦးရွှေမန်း၊ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်အေးတို့အပါအဝင် ယခုအသွင်ကူးပြောင်းမှု၏ ဗိသုကာအချို့အပေါ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုအရည်အသွေးကို အရောင်တင်ပေးပြီး ၎င်းတို့၏အရိုက်အရာကို မြှင့်တင်ပေးသည်။ တစ်ဦးချင်းအနိုင်ရလဒ်များကို ပြောင်းပစ်ရန် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာအငြင်းပွားမှုလုပ်ငန်းစဉ်ကို အသုံးပြုလိုသူများ ရှိနိုင်သော်လည်း ထိုသူများသည် ပါတီတွင်း၌ အာဏာရှိကြသူများ မဟုတ်ကြပဲ သိသိသာသာ ပံ့ပိုးအားပေးမှုကိုလည်း ရနိုင်ဖွယ်မရှိပေ။²⁵ အမှန်တကယ်တွင် ပထမဆုံးရလဒ် ပြင်ဆင်ခြင်းခံရသူမှာ ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီဖြစ်ပြီး မဲရေတွက်မှု အမှားအယွင်းကို ပြင်ဆင်သောအခါ တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်၌ တစ်နေရာဆုံးရုံးသွားခဲ့သည်။²⁶

B. တပ်မတော်၏ တုန့်ပြန်မှု

ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီသည် ပြတ်ပြတ်သားသားရုံးခန့်မှရာ ဖြစ်သော်လည်း တပ်မတော်မှာ အနိုင်ရရှိသူဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ ရလဒ်သည် ၎င်း၏ အလယ်အလတ်ကာလနှင့် ရေရှည်ရည်မှန်းချက်များကို ရှေ့ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်လာသောကြောင့်ဖြစ်သည်။ ၎င်းရည်မှန်းချက်များထဲတွင် အမေရိကန်နှင့် မဟာဗျူဟာမြောက်ဆက်ဆံရေးတိုးတက်စေခြင်း၊ အနောက်အုပ်စုအင်အားကြီးနိုင်ငံစစ်တပ်များနှင့် ပြန်လည်ထိတွေ့ဆက်ဆံခြင်းတို့ဖြင့် တရုတ်၏ သြဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ဟန့်ချက်ညီအောင်ထိန်းရေး၊ အင်အားကြီးပြီး လက်နက်ကောင်းတပ်ဆင်ထားသော တပ်မတော်ဖြစ်အောင် အမျိုးသားစီးပွားရေးဖြင့်ပံ့ပိုးနိုင်မှု သေချာစေရေး၊ ပြည်တွင်း၌ ဂုဏ်သိက္ခာပြန်လည်ထိန်းသိမ်းရေးတို့ ပါဝင်သည်။²⁷

ဤသို့ဆိုလိုခြင်းကြောင့် တပ်မတော်သည် ယခုရလဒ်အပေါ် လုံးဝစိုးရိမ်မှုမရှိ ဟုတော့မဆိုလိုပေ။ ၎င်းသည် NLD ပါတီ၏ အုပ်ချုပ်နိုင်စွမ်းကို သံသယရှိပြီး အနောက်အုပ်စု အထူး

၂၀၁၂ တွင် ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီက မဲ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် နေရာ ၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ NLD ပါတီက မဲ ၆၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် နေရာ ၉၆ ရာခိုင်နှုန်း အနိုင်ရခဲ့သည်။

²⁵ ကနဦးတွင် ပြည်ခိုင်ဖြိုးယာယီဥက္ကဋ္ဌဦးဌေးဦးက မဲရုံးသောပြည်ခိုင်ဖြိုးကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၁၀၀ ခန့်က စောဒကတက်လွှာ တင်သွင်းနိုင်သည်ဟု ပြောကြားခဲ့သော်လည်း များမကြာမှီတွင် တိုင်ကြားလွှာများစွာ မရှိကြောင်း၊ ရုံးခန့်မှရာသော မဲရလဒ်ကို ပြန်စစ်သင့်သည်ဟု မယူဆကြောင်း၊ နောက်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ထိုအမှားမျိုးကို ရှောင်ရှားဖို့လိုကြောင်း ပြောဆိုခဲ့သည်။ ရုံးခန့်မှရာပြည်ခိုင်ဖြိုးကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ တိုင်ကြားလွှာ တင်သွင်းဖွယ်ရှိ မြန်မာတိုင်းမိ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ၁၈ နှင့် NLD ခေါင်းဆောင်နှင့် ဦးသိန်းစိန် နောက်လဆန်းတွင် တွေ့ဆုံမည်ဟု မျှော်လင့်ရ မြန်မာတိုင်းမိ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ၁၉ တို့ကိုကြည့်ရန်။

²⁶ See fn. **Error! Bookmark not defined.** above.

²⁷ အသေးစိတ်ဆွေးနွေးမှုများအတွက် Crisis Group Briefing, *Myanmar's Military*, op. cit. ကြည့်ပါ။

သဖြင့် ယခင်ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်သူ ယူကေနိုင်ငံနှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တို့ နီးစပ်လွန်းခြင်းကို စိုးရိမ်ပူပန်လျက်ရှိသည်။²⁸ တပ်မတော်အနေဖြင့်က ပြတ်ပြတ်သားသားမဟုတ်သောရလဒ်နှင့် ပြည်ခိုင်ဖြိုးပါတီအလံအောက်တွင် ယှဉ်ပြိုင်ကာ ရှုံးနိမ့်သွားသူ အငြိမ်းစား ထိပ်တန်းတပ်မတော် အရာရှိများ ယခုထက်ပိုမို အောင်မြင်မှုကို လိုလားပေးလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် ၎င်း၏ဩဇာနှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်တို့ကို အခြေခံဥပဒေတွင် သေချာပြဌာန်းထားပြီးဖြစ်သည့်အပြင် အဆိုပါအခြေခံ ဥပဒေပြင်ဆင်ပြောင်းလဲမှုများအပေါ် ဗီတိုသုံးစွဲခွင့်ကို ရယူထားသည်။ ထို့အတွက်ကြောင့် တပ်မတော်သည် ၎င်း၏အခွင့်ထူးများကိုကာကွယ်ရန် လွှတ်တော်ထဲတွင် မည်သည့်မဟာမိတ်ပါတီ ၏ ပံ့ပိုးထောက်ခံမှုကိုမှ မလိုအပ်တော့ပေ။

ထို့ကြောင့် တပ်မတော်သည် ရလဒ်အပေါ် အံ့ဩကောင်းအံ့ဩမည်ဖြစ်သော်လည်း ၎င်း၏ အကျိုးစီးပွားကိုမူ အနုတ်လက္ခဏာဆောင်သော သက်ရောက်မှု ရှိနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ။ အကယ်၍ အာဏာလွှဲပြောင်းမှုသည် အစီအစဉ်တကျဖြစ်သွားခဲ့မည်ဆိုပါက (လက္ခဏာ အားလုံးကလည်း ထိုသို့ပြသနေသည်)²⁹ NLD အပြတ်အသတ်အနိုင်ရရှိသွားခြင်းသည် အတိုက်အခံကို အာဏာရသွားစေသည့် ငြိမ်းချမ်းသော အသွင်ကူးပြောင်းမှုကို ပဲ့ကိုင်ပေးခြင်းအတွက် လည်းကောင်း၊ ရလဒ်ကို အားနည်းသွားစေရန် သို့မဟုတ် ဝင်ရောက်လွှမ်းမိုးရန် မကြိုးစားပဲ လွတ်လပ်သော ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စေရန် ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းအတွက်လည်းကောင်း တပ်မတော်ကို သိသိသာသာ အသိအမှတ်ပြုမှု ရသွားစေပါသည်။ ၎င်းသည် တိုင်းပြည်အနေဖြင့် အနောက်နှင့် ပြန်လည်ချိတ်ဆက်ရေးနှင့် တပ်မတော်၏ ရပ်တည်ချက်တို့ကို အရှိန်မြှင့်ပေးပါလိမ့်မည်။

၎င်းကို အန္တရာယ်ပေးမည့် အဓိကကိစ္စမှာ NLD အစိုးရနှင့် ထိပ်တိုက်ဆက်ဆံရေးဖြစ်သွားမည်အရေးဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ဤကိစ္စသည် အလေးအနက်ထားစရာဖြစ်လာပြီး နောက်ထပ်လုပ်ဆောင်မည့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ရပ်တန့်သွားနိုင်သည်ဟုရှုမြင်လာပါက နိုင်ငံတကာက ရော ပြည်တွင်းကပါ တပ်မတော်အပေါ်သာ အပြစ်တင်လာလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တပ်မတော်အနေဖြင့် ၎င်း၏ နိုင်ငံရေးအရ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို ထိန်းသိမ်းရင်း ငြိမ်းချမ်းသော အာဏာလွှဲပြောင်းမှုကို ထိန်းကျောင်းပေးခဲ့သည်ကို ယုံကြည်စိတ်ချနိုင်သော်လည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့်လည်းကောင်း၊ NLD နှင့်လည်းကောင်း အပြုသဘောဆောင်သော ဆက်ဆံရေးကို သေချာအောင် လုပ်ဆောင်ရမည့် ကိစ္စရပ်ရှိနေသေးသည်။ နှစ်ဖက်မယုံကြည်သည့် သမိုင်းကြောင်း ရှည်ရှိနေသည့်အထဲတွင် ဤသို့ ထိပ်တိုက်ဆက်ဆံရေးထွက်ပေါ်လာမလား ဆိုသည် ကတော့ နှစ်ဖက်စလုံးမှ အနာဂတ်တွင်ဘာတွေဖြစ်လာနိုင်သည် ဆိုသည်ကို မျှော်မြင်

²⁸ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေး၊ စစ်ရေးအမြင်ရှိပြီး နိုင်ငံခြားဩဇာကင်းသူများကို မဲပေးရန် ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်က တပ်မတော်သားများကို အကြံပြုခဲ့သည်။ စစ်ရေးအမြင်ရှိသူကို မဲပေးရန် ကာချုပ်တိုက်တွန်း၊ Democratic Voice of Burma, ၂၀၁၅ အောက်တိုဘာ ၂၁။

²⁹ ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်သည် ရလဒ်ကို လေးစားမည်ဖြစ်ကြောင်း ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီနှင့် အပြီးတွင်လည်း အကြိမ်ကြိမ်အာမခံခဲ့သည်။ ဥပမာ- “Burma’s top general: ‘I am prepared to talk and answer and discuss’ with Aung San Suu Kyi’s government”, *The Washington Post*, 23 November 2015. အဆိုပါအင်တာဗျူးအား မြန်မာဘာသာစာအုပ်ကို YouTube တွင်လည်းကောင်း၊ အင်္ဂလိပ်စာသားကို ၎င်း ၏ Facebook စာမျက်နှာတွင်လည်းကောင်း တင်ထားပါသည်။

နိုင်စွမ်းအပေါ်မူတည်နေပါသည်။ ပထမဦးဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဝိုလ် ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်တို့အကြား နှစ်ယောက်ထံ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုကို ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက် နေ့က ကျင်းပခဲ့ရာ အပြုသဘောဆောင်ပုံရပါသည်။ အသေးစိတ် ထုတ်ပြန်ခြင်းမရှိသော်လည်း မျက်နှာနှင့် ခန္ဓာကိုယ်အနေအထား၊ လေသံတို့ကိုဖမ်း၍ သုံးသပ်ရပါက အပေါင်းလက္ခဏာ ဆောင်ပုံရပါသည်။³⁰

C. တိုင်းရင်းသား နိုင်ငံရေးအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ

ဖြစ်နိုင်သော အကြီးဆုံးအံ့ဩဖွယ်ကိစ္စမှာ “အမျိုးသားလွှတ်တော်” ဟု သိကြသော အထက် လွှတ်တော်အပါအဝင်တွင် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုပါတီများ ရှုံးနိမ့်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ အမျိုးသား လွှတ်တော်တွင် တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်များ၌ လူဦးရေမည်မျှရှိစေကာမူ အညီအမျှ ကိုယ် စားပြုခွင့်ပေးထားပါသည်။ တိုင်းရင်းသားပါတီများသည် ၎င်းတို့၏ ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ တွင်ပင် အရေးမပါသော နေရာတွင်ရှိနေပါသည် (အပေါ်မှ အခန်း III ကြည့်ပါ) ။

ထိုသို့ရှုံးခြင်း အကြောင်းရင်း၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းမှာ တိုင်းရင်းသားပါတီများ များပြားလာ ခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၀ ရွေးကောက်ပွဲတွင် တိုင်းရင်းသားပါတီ ၂၄ ခုပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီး ၂၀၁၅ တွင် ၅၅ ပါတီ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ နှိုင်းယှဉ်ကြည့်နိုင်ပါသည်။ အချို့ လူမျိုးစုအုပ်စုတစ်ခုတည်း ကိုပင် ကိုယ်စားပြုသည့် ပါတီအများအပြား ပါဝင်လာသည်။ ဤသို့သော အခြေအနေသည် အချို့သော မဲဆန္ဒရှင်များက တိုင်းရင်းသားပါတီများကို မစဉ်းစားတော့သည့်အဖြစ်သို့ ဦးတည် စေပါသည်။ သို့သော် အမှန်တကယ်မဲပြန်သွားခြင်းသည် ရှုံးရခြင်း၏အဓိကအချက်မဟုတ်ပေ။ NLD အနိုင်ရသွားသော တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များ၏ မဲဆန္ဒနယ်အများစုတွင် ၎င်းရရှိသော မဲသည် တိုင်းရင်းသားပါတီများရသော မဲပေါင်းခြင်းထက်များပါသည်။ တိုင်းရင်းသားပါတီများ အနေဖြင့် မဲပြန်ပုံ နိုင်ခဲ့လျှင်တောင် ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်တွင် ယခုထက်လက်တစ် ဆုပ်စာ နေရာသာ ပိုမိုရရှိဖွယ်ရှိပါသည်။³¹ ထို့ကြောင့် တိုင်းရင်းသားအသိုင်းအဝိုင်းများသည် ၎င်းတို့၏ ဒေသခံပါတီထက်စာလျှင် NLD ကို ပုံအော၍ မဲပေးခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ မဲပေးရခြင်း နောက်ကွယ်တွင် အကြောင်းရင်းခံ အတော်များများရှိနိုင်ပါသည်။ ပါတီ၏ ရိုးရှင်းသော (အချို့ က လွယ်ကူအောင်လုပ်ထားသည်ဟုဆိုသည်) သတင်းစကားဖြစ်သည့် “ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီ” ဆိုသည့် သတင်းစကားသည် တိုင်းပြည်တစ်လွှား ပဲ့တင်သံ ကဲ့သို့ပျံ့နှံ့သွားခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူ USDP ကို ဆန့်ကျင်မဲပေးရန်နှင့် ယခုထိ ကိုယ်စားပြုနေသေးသော ဆယ်စုနှစ်များစွာကြာနေပြီ ဖြစ်သော စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်မဲပေးရန် ရှင်းလင်းစွာ တွေ့နေရသည့် ပါတီမှာ NLD သာဖြစ်နေပါသည်။ အမှန်တကယ်ပင် ၂၀၁၀ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် NLD က သပိတ်မှောက်

³⁰ ဥပမာအားဖြင့် ဝိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ကားရပ်သွားချိန် နှုတ်ဆက်ပုံ၊ အ စည်းအဝေးအပြီး လက်ပြန်ဆက်ပုံများဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆင့်ဆင့်နေရာပေးပုံနှင့် ဆက်ဆံပုံစနစ် များကို အာရုံပြုကြည့်လေ့ရှိရာ ဤသည်တို့မှာ အရေးပါသော အချက်ပြုလက္ခဏာများဖြစ်သည်။ ယခုမှာ လက် ထောက်များမပါပဲ နှစ်ဦးထံတွေ့ ဆုံခြင်းဖြစ်ပြီး ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းဆွေးနွေး၍ အကဲဆတ်သည့် ကိစ္စများပါနိုင်သည်။
³¹ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ဒီဇင်ဘာ ၂ ရက်တွင် ထုတ်ပြန်သော အချက်အလက်အပေါ် Crisis Group ၏ ဆန်းစစ်မှု။

ခဲ့သောအခါ တိုင်းရင်းသားပါတီများအပြုကောင်းခဲ့သည်ကိုယှဉ်ကြည့်ပါက ၎င်းတို့အပေါ်ကြိုက်
၍ မဲပေးခဲ့ခြင်းထက် စာလျှင် USDP ကို ဆန့်ကျင်လိုခြင်းကြောင့်က ပိုပါသည်။

ဤကိစ္စသည် တိုင်းရင်းသားနှင့်ဆိုင်သော နိုင်ငံရေးအပေါ် အဓိကကျသော သက်ရောက်
မှုများရှိမည်ဖြစ်သည်။ တိုင်းရင်းသားဒေသမှ အများစုက NLD ကို မဲပေးခဲ့ကြသည့်တိုင် NLD
အပေါ် ၎င်းတို့ခေါင်းဆောင်များနှင့် အသိုင်းအဝိုင်းက တရားမျှတမှုမရှိစွာ ပြုမူခံရသည်ဟု တိုင်း
ရင်းသားများက ခံစားနေရမှုများ သို့မဟုတ် လိုလားချက်များကို နားမလည်သော ဗမာအများစု
၏ ပါတီဟုနားလည်ထားကြသည်။ ထို့ကြောင့် ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံး သာ
မက တိုင်းရင်းသားပြည်နယ်များမှ လွှတ်တော်အများစုတွင်ပါ NLD လွှမ်းမိုးမှုကြောင့် ဖြစ်လာ
နိုင်သည့် အလားအလာများအပေါ် စိုးရိမ်မှုအတော်များများရှိနေပါသည်။ အမှန်တကယ်ပင်၊
အကယ်၍ ပြည်နယ်ဝန်ကြီးချုပ်အများစု သို့မဟုတ် အားလုံးသည် ပါတီ၏ဗဟိုခေါင်းဆောင်မှု
အာဏာအောက်ရှိ NLD ကိုယ်စားလှယ်များဖြစ်နေပါက တိုင်းရင်းသားခေါင်းဆောင်များအနေ
ဖြင့် မေးခွန်းတစ်ခုမေးလာရဖွယ်ရှိသည်။ မေးလာနိုင်သည့် မေးခွန်းမှာ ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချ
လာခြင်းသည် ရပ်ရွာနေပြည်သူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဘဝများကို သက်ရောက်မှုရှိနိုင်သည့်
ဆုံးဖြတ်ချက်များတွင် ပိုမိုပါဝင်ဆုံးဖြတ်ခွင့်ရနိုင်သည်ဆိုသည့် ကတိကဝတ်ကို ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်
မလားဟု ဖြစ်ပါသည်။

၎င်းသည် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွင်လည်း မည်သို့ဖြစ်လာစေမည်ကို စောင့်ကြည့်ရဦး
မည်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဤနေရာတွင်လည်း ၎င်း၏ အောင်မြင်မှုအတိုင်းအတာသည် ပြဿနာ
ကို ဖန်တီးလာနိုင်ခြင်းမျိုးလည်းရှိနိုင်သည်။³² သို့သော်လည်း အချို့သော တိုင်းရင်းသားလက်
နက်ကိုင်များကြားတွင် NLD ၏ ရည်ရွယ်ချက်များနှင့်ပတ်သက်ပြီး သံသယများလျော့နည်းလာ
နိုင်ကာ အစိုးရ၏သက်တမ်းအစတွင် ချိတ်ဆက်၍ ဆက်ဆံရေးပြုလုပ်ရန် ဆန္ဒပိုမိုရှိလာနိုင်ပါ
သည်။ တစ်ဦးနှင့် တစ်ဦးကို ဝေးကွာနေစေသည့် ပဋိပက္ခ သို့မဟုတ် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်
ဆွေးနွေးမှုများနောက်ကွယ်တွင်ရှိနေသော မိမိတို့ကို မတရားပြုမူခံရသည်ဟု ခံစားနေရမှုများ
ကို NLD ပါတီက အမှန်တကယ်နားလည်ခြင်းမရှိဟူသော စိုးရိမ်မှုကလည်း ရှိနေဦးမည်ဖြစ်
သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်များက ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့သူ ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဦးအပါအဝင် ပါတီကို
စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူအချို့သည် တပ်မတော်အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်တွင် အကြီးတန်းအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်
ခဲ့သူများ ဖြစ်သည်။

ထို့အပြင် NLD နှင့် တပ်မတော်တို့၏ ဆက်ဆံရေးနှင့် ပတ်သက်သော အလားအလာ
များအပေါ်တွင်လည်း အမြင်မတူသော စိုးရိမ်မှုများရှိနေပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း NLD အ
စိုးရသည် တပ်မတော်အပေါ် ဩဇာလွှမ်းမိုးမှု မရှိနိုင်သောကြောင့် ကတိကဝတ်များကို အ
ကောင်အထည်ဖော်နိုင်စွမ်းရှိလိမ့်မည်မဟုတ်ဟူသော စိုးရိမ်မှုက ရှိနေပါသည်။ စိုးရိမ်မှုတစ်ခု
ကမူ လက်ရှိအစိုးရနှင့် ပတ်သက်၍ဖော်ထုတ်ခဲ့ပါသည်။ ထို့အပြင် အကယ်၍ NLD အစိုးရသည်
ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာတွင် တရားဝင်မှုရှိခြင်းကြောင့် တပ်မတော်နှင့် နားလည်မှုတစ်ခု ထူ

³² ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ၎င်းအပေါ် တိုင်းရင်းသားအုပ်စုများ၏ စိုးရိမ်မှုများ၊ စေ့ဆော်မှုများအကြောင်း
ဆွေးနွေးမှု၊ Crisis Group Briefing, Myanmar's Peace Process, op. cit. ကြည့်ပါ။

ထောင်နိုင်ခဲ့သည်ရှိသော် ညှိနှိုင်းရန်အတော်ခက်မည် ကြောက်စရာကောင်းသည့် ဗမာညီညွတ်ရေးတပ်ဦးတစ်ခု ဖန်တီးလာနိုင်သည်။³³

D. ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသားရေးဝါဒီများ၏ မဲများ

မဲဆွယ်စည်းရုံးစဉ်ကာလက ပါတီ၏ရည်မှန်းချက်များအတွက် ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသားရေးဝါဒီများ၏ ဇာတ်ကြောင်းများကို အသုံးပြုရန် အကြိမ်ကြိမ်ကြိုးစားမှုများရှိခဲ့သည်။ တိတိကျကျဆိုရသော် အမျိုးဘာသာ၊ သာသနာကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအတွက် သဘောထားတင်းမာသူ ဗုဒ္ဓဘာသာအသင်းအဖွဲ့ (မဘသ) က ကြိုးပမ်းခဲ့သည့် “မျိုးစောင့်ဥပဒေ” လေးခုကို အာရုံပြုခဲ့သည်။³⁴ အဆိုပါဥပဒေများကို ၂၀၁၅ မေလနှင့် ဩဂုတ်လများက USDP ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ပြဌာန်းခဲ့သည်။ မဘသကလည်း မျိုးစောင့်ဥပဒေထောက်ခံပွဲများကို စက်တင်ဘာလတွင် နိုင်ငံအဝှမ်းကျင်းပခဲ့ရာ ၎င်းတို့အား မထောက်ခံသူများကိုဝေဖန်ရန်ဖြစ်ပြီး တစ်ခါတစ်ရံ NLD ကို သီးသန့်ဝေဖန်မှုများပြုခဲ့သည်။ ပါတီအနေဖြင့် မူဆလင်ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမပါဝင်သော်လည်း ဝါကြီးသော ဘုန်းတော်ကြီးတစ်ပါးက “အစ္စလာမ်ဘာသာဝင်များ ထောက်ခံ၍ ကျောထောက် နောက်ခံပြုထားသော နိုင်ငံရေးပါတီ” ဟုခေါ်ဆိုနေပါသည်။³⁵ ထိုသို့သော အကြောင်းအရာများသည် NLD အနေဖြင့် ဥပဒေအရ တားမြစ်ထားသော ဘာသာရေးကို နိုင်ငံရေးအလို့ငှာ လွှဲမှားစွာအသုံးပြုသည်ဟူသော တိုင်ကြားမှုများအတွက် အချက်အလက်စုဆောင်းရန် ဖြစ်လာရသည်။³⁶

နဂိုကတည်းက မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးစိတ်ဓါတ်ကလည်းရှိနေ၊ NLD ကလည်း ထိုကိစ္စရပ်တွင် သဘောထားပျော့ပြောင်းသည်ဟု ယေဘုယျခံယူထားကြရာ စောင့်ကြည့်သူ အတော်များများက ၎င်းရလဒ်၏ သက်ရောက်မှုတစ်ခု ထွက်လာနိုင်သည်ဟု မျှော်လင့်ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကဲ့သို့သော နှလုံးသည်းပွတ်နေရာများ၏ ကျေးလက်ဒေသများတွင်ဖြစ်သည်။ ယခု NLD အပေါ် အများကပေးခဲ့သော မဲများမှာ ၁၉၉၀ တုန်းက ပေးခဲ့သော မဲများနှင့် အချိုးတူပါသည်။³⁷ ထိုစဉ်က အထက်ကဆိုခဲ့သော ကိစ္စမှာ မရှိသေးပေ။ NLD သည် ဗဟိုချက်ကျသော တိုင်းဒေသကြီးများတွင် မဲပြတ်သားစွာအနိုင်ရခြင်းဖြစ်ကာ အမျိုးသားတိုးတက်ရေးပါတီ၊ မြန်မာနိုင်ငံတောင်သူလယ်သမားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ၊ အမျိုးသားဒီမိုကရက်တစ်အင်အားစု၊ မဘသနှင့်ဆက်နွယ်သော မြန်မာအမျိုးသားရေးကွန်ယက်မှ တသီးပုဂ္ဂလအချို့ အပါအဝင် ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးသားရေးပလက်ဖောင်းကို အသုံးပြုသော ပါတီများနှင့် ကိုယ်စား

³³ ၂၀၁၅ အောက်တိုဘာနှင့် နိုဝင်ဘာတွင် လက်နက်ကိုင်အုပ်စုခေါင်းဆောင်များနှင့် အကြံပေးများနှင့် Crisis Group အင်တာဗျူး။

³⁴ ၎င်းတို့မှာ လူဦးရေထိန်းချုပ်သည့်ဥပဒေ (၂၀၁၅ မေ)၊ ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသမီးများ လက်ထပ်ထိမ်းမြားခြင်း ဥပဒေ၊ တစ်လင်တစ်မယားဥပဒေနှင့် ဘာသာကူးပြောင်းခြင်းဥပဒေ (အားလုံး ၂၀၁၅ ဩဂုတ်)

³⁵ “မဘသ- NLD ဟာ အစ္စလာမ်ပါတီဖြစ်တယ်”, *The Irrawaddy*, 21 September 2015.

³⁶ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မဘသချီတက်ပွဲမှ မှတ်ချက်နှင့် ဖြန့်ဝေသော လက်ကမ်းစာစောင်တွင် NLD အား မဲမပေးရန်တိုက်တွန်းထားခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော တိုင်ကြားမှုအချို့ရှိခဲ့။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်နှင့် အလုပ်လုပ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် Crisis Group အင်တာဗျူး၊ ရန်ကင်း၊ ၂၀၁၅ အောက်တိုဘာ။

³⁷ ၁၉၉၀ က NLD သည် ၆၀ ရာနှုန်း ထောက်ခံမဲရခဲ့ပြီး ယခုတစ်ကြိမ်တွင် ၅၇ ရာနှုန်းရခဲ့သည်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ရန်။

လှယ်လောင်းများလုံးဝရှုံးနိမ့်သွားခဲ့သည်။³⁸ ဥပမာအားဖြင့် မိတ္ထီလာနှင့် သာစည်မြို့နယ်များ ကဲ့သို့သော မူဆလင်ဆန့်ကျင်ရေးအကြမ်းဖက်မှုဖြစ်ပွားသည့် နေရာအနည်းငယ်တွင်သာ ရှုံးနိမ့်ပါသည်။³⁹

သို့သော် မဘာသသည် ဘာသာရေးနှင့်ဆိုင်သော သို့မဟုတ် နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အင်အားစုအဖြစ်မှ သိသိသာသာအရေးပါမှုလျော့နည်းသွားမည်ဟု ကောက်ချက်ချရန် စောလွန်းလှပါသေးသည်။ မဘာသသည် ၎င်း၏ ကျယ်ပြန့်သော အစီအစဉ်များလုပ်ဆောင်ရန် ကတိကဝတ်များရှိနေဆဲဖြစ်ရာ ထိုအထဲတွင် ရွေးကောက်ပွဲကဲ့သို့သော သာမန်ကိစ္စ လုံးဝမပါဝင်ခဲ့ပေ။ လောလောဆယ်ညွှန်ပြနေသော အချက်များအရ ၎င်း၏ကတိကဝတ်ကို အင်တိုက်အားတိုက် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်လိမ့်မည်ကို ပြသနေရာ ဗုဒ္ဓဘာသာကို နိုင်ငံတော်ဘာသာအဖြစ် ပြဌာန်းရေးနှင့် ရဟန်းတော်များ မဲပေးခွင့်ရရေးကဲ့သို့သော အငြင်းပွားဖွယ်ရာ ညှိနှိုင်းချက်များပါဝင်သည်။⁴⁰ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်သည် အမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်အတွက် လက္ခဏာကောင်းတစ်ခုဟု ပြသမှု ရှိချင်မှရှိပေလိမ့်မည်။ သို့သော် မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာနှင့်ပတ်သက်သော ပညာရှင်တစ်ဦး၏ မှတ်ချက်အရ NLD ကို မဲပေးခြင်းသည် ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသားရေးစိတ်ဓါတ်နှင့် ကိုက်ညီမှု မရှိဟုတော့မဆိုနိုင်ပေ။⁴¹ ပါတီ၏ အောင်မြင်မှုကို မဘာသအားဆန့်ကျင်၍ မဲပေးခဲ့ခြင်း၏ ရလဒ်ဟုရှုမြင်၍ မရနိုင်ပေ။ ယှဉ်ကြည့်ပါက USDP က ရရှိလိုက်သော မဲ ၂၈ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၎င်း၏ အားကောင်းသော အမျိုးသားရေးလက္ခဏာကြောင့် ရရှိသည်မှာ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း မှန်ကန်ပါသည်။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှုမြင်နိုင်သော အချက်တစ်ခုမှာ မဘာသ ရဟန်းတော်တချို့က ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်ကို သြဇာလွှမ်းမိုးနိုင်အောင် ကြိုးပမ်းချက်မအောင်မြင်ဆိုသည့်အချက် ဖြစ်သည်။ လူကြိုက်များသော NLD အပေါ် ၎င်းတို့၏ တိုက်ရိုက်တိုက်ခိုက်မှုသည် အစွန်းရောက်လွန်းပြီး လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိဟု အများကရှုမြင်ကြသည်။

V. နောက်ထပ် ဘာသာမည်နည်း

A. နောက်ထပ်အစိုးရမတက်မီ ရှည်လျားသည့် ကြားကာလ

အခြေခံဥပဒေသည် အာဏာလွှဲပြောင်းရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အချိန်ဇယားတွင် အချိန်အတော်ပေးထားပါသည်။ လွှတ်တော်အပိုင်းရော အစိုးရပိုင်းတွင်ပါ ၎င်းတို့၏ သက်တမ်းကို ငါးနှစ်အတိအကျသတ်မှတ်ထားပြီးဖြစ်ရာ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်ရက်ကို ဆုံးဖြတ်ရာတွင် အစိုးရသစ်

³⁸ "အမျိုးသားရေးပါတီကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ ပါတီမှကျောတောက်နောက်ခံမရှိပဲ မဲရရေးကြိုးပမ်း", *Myanmar Times*, 27 October 2015.

³⁹ ထိုဒေသမှ အကြမ်းဖက်မှုများ အပေါ်သုံးသပ်ချက် Crisis Group Report, *The Dark Side of Transition*, op. cit. ကို ကြည့်ပါ။

⁴⁰ ဘာသာရေးနှင့်ဆိုင်သော အမျိုးသားရေးပါတီကို အထူးပြုသုတေသနပြုသူ မြန်မာလူမျိုးတစ်ဦးနှင့် Crisis Group အင်တာဗျူး၊ ရန်ကုန်၊ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ။

⁴¹ Matthew J. Walton, "The post-election future of Buddhist nationalism in Myanmar", *East Asia Forum*, 19 November 2015.

တက်မည့်အချိန်နှင့် သက်တမ်းကုန်မည့်အချိန်တို့ကို ကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ရမည့်အစား သက်တမ်း ကုန်မည့် အချိန်ကိုသာကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ခြင်းကြောင့် သာမန်ဖြစ် လေ့ဖြစ်ထ မရှိသော နောက်ဆက်တွဲ ဖြစ်လာနိုင်သည်များရှိပါသည်။ လွှတ်တော်အဟောင်း၏ သက်တမ်းသည် ၂၀၁၆ ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်တွင် ကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်ရာ ထို့နောက်တွင် အသစ် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံရသော တိုယ်စားလှယ်များက နေရာဝင်ယူရမည်ဖြစ်သည်။⁴² ထိုရက် မတိုင်မီအထိ လွှတ်တော်အဟောင်းသည် ဥပဒေပြုခွင့်အာဏာဆက်လက်၍ ရှိနေပါသေး သည်။ အစိုးရအသစ်နှင့် အဟောင်းကြားကာလသည် ရွေးကောက်ပွဲများအပြီး တစ်ပတ်အကြာ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်မှစတင်ပါသည်။ ဤကာလအတွင်းတွင် လွှတ်တော်အဟောင်းသည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီက ကျန်ရှိနေသော ဥပဒေကြမ်း ၄၈ ခုကျော်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားလုပ် ဆောင်နေသည်။⁴³

ဇန်နဝါရီလကုန်တွင် NLD လွှမ်းမိုးသည့် လွှတ်တော်စတင်သောအခါ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် သည် ဥက္ကဋ္ဌအသီးသီးကို ပထမရွေးချယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ လွှတ်တော်တွင် NLD အများစုရှိခြင်း ကြောင့် ထိုလုပ်ငန်းစဉ်ကို ၎င်းတို့ပင်လွှမ်းမိုးလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ်လုပ်ဆောင်ရမည် မှာ သမ္မတရွေးချယ်ရေးဖြစ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ အဆင့် နှစ်ဆင့် လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်သည်။

ပထမဆုံး သမ္မတရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့အဖြစ် အစုအဖွဲ့သုံးခု (ပြည်သူ့လွှတ်တော်မှ ရွေးချယ် ခံကိုယ်စားလှယ်များ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်မှ အရွေးချယ်ခံကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လွှတ်တော် နှစ်ရပ်မှ တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်များ) ဖွဲ့ပြီး တစ်ဖွဲ့စီမှ သမ္မတလောင်းတစ်ဦးစီရွေးပေး ရပါသည်။ သမ္မတလောင်းဖြစ်ရန် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်ရမည်ဟူသော လိုအပ်ချက်မရှိ ပေ။ အခြေခံဥပဒေအရ အသက်၊ နိုင်ငံသားနှင့် အခြားလိုအပ်ချက်ပြည့်မီသူမည်သူကိုမဆို လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးက အမည်စာရင်းတင်သွင်းနိုင်သည်။ အမည်စာရင်းတင်သွင်း ခံရသူက သဘောတူညီကြောင်း ပါဝင်ရမည်အပြင် အမည်စာရင်းတင်သွင်းမှုကို အနည်းဆုံး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးမှ ထောက်ခံရပါမည်။ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်မှ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုဥက္ကဋ္ဌများ က တင်သွင်းလာသူများကို အမှန်တကယ်အရည်အသွေးပြည့်မီခြင်းရှိမရှိ စစ်ဆေးရပါသည်။ တပ်မတော်သားကိုယ်စားလှယ်များမှ ဒုသမ္မတလောင်းရွေးချယ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ တပ်မတော် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ “လမ်းညွှန်မှုအောက်” တွင်ရှိသဖြင့် သတ်သတ်မှတ်မှတ် လုပ်ထုံးလုပ် နည်းများချမှတ်ထားပေ။

အစုအဖွဲ့များက သမ္မတလောင်းတစ်ဦးစီ ရွေးချယ်ပြီးပါက ၎င်းတို့ကို အစုအဖွဲ့သုံးခုစလုံးမှ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများက အရည်အသွေးပြည့်မီခြင်းရှိမရှိ ပူးတွဲစစ်ဆေးကြပါသည်။ အစုအဖွဲ့သုံးခုက သမ္မတလောင်းရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ထဲအဖြစ်ဖွဲ့စည်း၍ သမ္မတလောင်း သုံးဦးမှ တစ်ဦးကို လျှို့ဝှက်မဲပေးစနစ်ဖြင့် တစ်ကြိမ်တည်းမဲပေး ရွေးချယ်စေပါသည်။ မဲအများ ဆုံးရရှိသော သူသည် သမ္မတဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပြီး အစဉ်အလိုက်မဲ အနည်းအများပေါ်မူတည်၍ ဒုတိယသမ္မတ (၁) နှင့် (၂) တို့ဖြစ်လာမည်ဖြစ်သည်။ NLD သည် လွှတ်တော်တွင် အများစု

⁴² ၂၀၀၈ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၁၉ နှင့် ၁၅၁။
⁴³ “Parliament resumes, priority to be given to passing important bills”, *Global New Light of Myanmar*, 17 November 2015, p. 1.

ရောက်ရှိနေပြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်း၏ ကိုယ်စားလှယ်များသည် သဘောထားတူညီသော အုပ်စုတစ်ခုတည်းသဖွယ်ပဲ ပေးကြမည်ဖြစ်ခြင်းကြောင့် မည်သူ့သမ္မတဖြစ်လာမည်ဆိုသည်ကို NLD ကသာ ဆုံး ဖြတ်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်သည် ရက်သတ္တပတ်တစ်ပတ်မှ နှစ်ပတ်ခန့်ကြာနိုင်သဖြင့် ဖေဖော်ဝါရီ လလယ်ခန့်မှသာ သမ္မတရွေးချယ်ပြီးစီးမည်ဖြစ်သည်။ သမ္မတရွေးပြီးနောက် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ရွေးချယ်ခြင်းမှာ ရက်သတ္တပတ်အနည်းငယ်ကြာနိုင်ပြီး ၎င်းမှာ လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူရန်လိုအပ်သည်။⁴⁴ သို့သော်အဆိုပါကိစ္စရပ်တွင် လွှတ်တော်၌ ဆုံးဖြတ်ခွင့်အာဏာအနည်းငယ်သာရှိပြီး အခြေခံဥပဒေတွင်ဖော်ပြထားသော သတ်မှတ်ချက်များကို သိသိသာသာ ပြည့်မီခြင်းမရှိမှသာ အဆိုပြုလာသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ပယ်ချနိုင်ပါမည်။ ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာ ကဲ့သို့သော သော့ချက်ကျသည့် လုံခြုံရေးနှင့်ဆိုင်သောဌာနများ၏ ဝန်ကြီးများအတွက် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က အမည်စာရင်းတင်သွင်းသော တပ်မတော်အရာရှိများကိုသာ ခန့်အပ်ရမည်ဖြစ်ပြီး အတည်ပြုပေးရသည့် လွှတ်တော်တွင်လည်း ဆုံးဖြတ်ခွင့်အာဏာအကန့်အသတ်နှင့်သာရှိပါသည်။ သမ္မတနှင့် သူ၏အစိုးရအဖွဲ့သည် လက်ရှိအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သက်တမ်းစေ့မည့် ၂၀၁၆ မတ်လ ၃၀ ရက် မှသာ အာဏာလွှဲပြောင်းယူနိုင်ပါမည်။

B. အလိုက်သင့်မရှိသော လက်တွဲမှုလေလား။

ထို့ကြောင့် အစိုးရဟောင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲအနိုင်ရသူတို့အနေဖြင့် သေချာစွာဂရုပြု လျှောက်လှမ်းရမည့် လအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံရေးအရအာရုံပြုမှုမှာလည်း ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် NLD အပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ NLD က လူထုအား ပြသနေသည့် ၎င်းတို့၏ ရည်မှန်းချက်များအပေါ်တွင်လည်းကောင်း စုပြုံကျရောက်လျက်ရှိပါသည်။ သို့သော်အခွင့်အာဏာမှာ လက်ရှိခေါင်းဆောင်များထံတွင်သာ ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။ ရှုတ်ထွေးမှုများ သို့မဟုတ် တင်းမာမှုများ အလွယ်တကူထွက်ပေါ်လာနိုင်သည်။ ထိုအကြောင်းကြောင့်ပင် နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက် နေ့က ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်သည် ကြားကာလအတွက် ဆွေးနွေးနိုင်ရန် သမ္မတ၊ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်နှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌတို့ထံ သီးခြားစီစာရေးသားပေးပို့တောင်းဆိုခဲ့သည်။ သူသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးရွှေမန်းနှင့် နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်တွင်လည်းကောင်း၊ သမ္မတနှင့် တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်တို့ဖြင့် ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း သီးခြားစီတွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ အဆိုပါတွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများနှင့်ပတ်သက်သော အသေးစိတ်အကြောင်းအရာများကို ထုတ်ပြန်ခြင်းမရှိပေ။

ကြားကာလရုညကြာခြင်းသည် NLD အား လွှတ်တော်နှင့် သမ္မတခန့်အပ်နိုင်ခြင်းမှတစ်ဆင့် အစိုးရတာဝန်ဝတ္တရားများကို ထမ်းဆောင်သည့်နေ့အတွက် ပြင်ဆင်နိုင်ရန် အရေးပါသော အခွင့်အလမ်းကိုပေးပါသည်။ NLD သည် ၂၀၁၂ ကြားဖြတ်ရွေးကောက်ပွဲပြီးကတည်းက ဒေါ်

⁴⁴ သမ္မတသည် ဝန်ကြီးနှင့် ဒုဝန်ကြီးများကို ရွေးချယ်ရန်အခွင့်အာဏာသာမက ဝန်ကြီးဌာနများခွဲဝေနေရာချထားခွင့်ရှိပြီး ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်ထဲရေး၊ နယ်စပ်ရေးရာနှင့် နိုင်ငံခြားရေးတို့ကို အခြေခံဥပဒေအရ သတ်မှတ်ချက်ထားရှိပါသည်။

အောင်ဆန်းစုကြည်ကိုယ်တိုင်နှင့် ပါတီ၏အခြားအကြီးတန်းအဖွဲ့ဝင်များအပါအဝင် ကိုယ်စားလှယ် ၄၀ ကျော်သည် လွှတ်တော်တွင်းသို့ ရောက်ရှိနေချိန်ဖြစ်ရာ လွှတ်တော်၏ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့်ပတ်သက်သော အတွေ့အကြုံများရရှိထားပြီးဖြစ်သည်။ သို့သော်အုပ်ချုပ်ရေးအပိုင်းတွင် အတွေ့အကြုံအနည်းငယ်သာရှိပြီး နည်းပညာဆိုင်ရာ စွမ်းဆောင်ရည်အတွေ့အကြုံမှာလည်း အကန့်အသတ်နှင့်သာရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရတစ်ရပ်အဖြစ်လည်ပတ်ရာတွင် လေ့လာသင်ယူမှုများစွာလုပ်ဆောင်မှုလည်း ပါဝင်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ပါတီသည် မူဝါဒရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်၍ အနည်းငယ်သာ လုပ်ဆောင်သူများပါသည်။ အတိုက်အခံအနေဖြင့်မူ ၎င်းပါဝင်ပတ်သက်ရသော ကိစ္စရပ်များကိုသာ ရွေးချယ်နိုင်သော်လည်း အစိုးရတစ်ရပ်အဖြစ်မူ ထိုသို့သက်သာလိမ့်မည်မဟုတ်ပဲ ကိစ္စရပ်အားလုံးကို ကိုင်တွယ်ရမည်ဖြစ်သည်။ သော့ချက်ကျသော နေရာများတွင် ခန့်အပ်မည့် တစ်ဦးချင်းကို စောနိုင်သမျှစော၍ သတ်မှတ်ထားနိုင်မည်ဆိုပါက ၎င်းတို့အနေဖြင့် ပြင်ဆင်ရန်အချိန်ပိုရမည်ဖြစ်သည်။

ဤအကူးအပြောင်းကြားကာလတွင် စိုးရိမ်ရသည့်ကိစ္စမှာ မည်သူသမ္မတဖြစ်မည်နည်းဟူသော အရေးပါသည်မေးခွန်းဖြစ်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်တွင် ကလေးများရှိပြီး ကလေးများနှင့်ပတ်သက်သော ဆွေးနွေးမှုများသည် နိုင်ငံခြားသားများ (ယူနိုက်တက်ကင်းဒမ်း) များဖြစ်သောကြောင့် အခြေခံဥပဒေအရ သမ္မတဖြစ်ရန် အတားအဆီးဖြစ်နေပါသည်။⁴⁵ သူရွေးချယ်သော သမ္မတသည် “အာဏာရှိမည်မဟုတ်ပဲ” သူကသာ “သမ္မတအထက်တွင်နေမည်” ဖြစ်ပြီး “နိုင်ငံရေးအရဆုံးဖြတ်ချက်အားလုံးကို လုပ်ဆောင်မည်” ဖြစ်ကြောင်း သူကလူသိရှင်ကြားပြောဆိုထားပါသည်။⁴⁶

ထိုသို့သော အစီအစဉ်သည် လက်တွေ့တွင် မည်မျှအလုပ်ဖြစ်မည်ဆိုသည်မှာ စဉ်းစားမရနိုင်ပေ။ သူက ထိပ်သီးအစည်းအဝေးများတွင်လည်း တက်ရောက်မည်ဖြစ်ပြီး “သမ္မတသည် မိမိဘေးတွင်ထိုင်မည်” ဖြစ်ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့ရာ လက်တွေ့ကျကျလုပ်ဆောင်ရန်အတွက် ဖိအားဖြစ်သည်။⁴⁷ သမ္မတတွင် အခြေခံဥပဒေအရ ကျယ်ပြန့်သော အခွင့်အာဏာများရှိပါသည်။ သို့သော် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် NLD အတွက် ၎င်းတို့၏ ဆန္ဒအတိုင်းလုပ်ဆောင်နိုင်မည့် လွယ်ကူရှင်းလင်းသည့်နည်းလမ်းမရှိပေ။ အကယ်၍ သူသည် သမ္မတကို ချုပ်ကိုင်လိုပါက ရုပ်ပြအဖြစ်နေရန် ဆန္ဒရှိသူ၊ သူလုံးဝယုံကြည်ရပြီး သူ၏အမိန့်ကို နာခံမည့်သူအား ရွေးချယ်ရမည်ဖြစ်သည်။

⁴⁵ ပုဒ်မ ၅၉ စ တွင် သမ္မတ၏ သို့မဟုတ် ဒုသမ္မတ၏ မိဘ၊ ခင်ပွန်းသို့မဟုတ် ဇနီး၊ ကလေး၊ ကလေး၏ ခင်ပွန်းသို့မဟုတ် ဇနီးသည် နိုင်ငံခြားသားမဖြစ်ရ သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခု၏ ကျေးဇူးသစ္စာခံမဟုတ်ရန် လိုအပ်သည်။

⁴⁶ Channel News Asia နှင့် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် အင်တာဗျူး၊ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာ ၁၀ ရက်၊ “Appointed president will take instructions from me if NLD wins: Suu Kyi”, Channel News Asia, 10 November 2015 ကိုကြည့်။

⁴⁷ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် အင်တာဗျူး။ “Aung San Suu Kyi: ‘I’m going to be the one who is managing the government’”, *The Washington Post*, 19 November 2015. ဟု ရေးသားဖော်ပြထားသည်။

ကြားခံမည် ရုပ်ပြသမ္မတတစ်ဦးကို ခန့်အပ်ခြင်းမျိုးကို တပ်မတော်က မှန်ကန်သော လုပ်ရပ်ဟု ရှုမြင်နိုင်ဖွယ်မရှိပေ။ တပ်မတော်သည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် သမ္မတဖြစ်နိုင်ခြေကို တစ်လျှောက်လုံးဆန့်ကျင်ခဲ့သောကြောင့် သမ္မတဖြစ်ရန်ခွင့်ပြုနိုင်မည့် အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ရေးကို ပယ်ချခဲ့ပါသည်။ အခြေခံဥပဒေကိုရှောင်၍ တိုင်းပြည်ကို ကန့်လန့်ကာနောက်ကွယ်မှ အုပ်ချုပ်ခြင်းမျိုးကို တပ်မတော်မှ ကျေနပ်လောက်ဖွယ်မရှိပေ။⁴⁸ သူ့အနေဖြင့် သမ္မတ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ထိရောက်စွာ လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်ရန် လိုအပ်သော လေးစားဖွယ်၊ အများအသိအမှတ်ပြုသူကို မရွေးချယ်ခဲ့ပါက အဆိုပါစိုးရိမ်ဖွယ်များမြင့်တက်လာနိုင်ပါသည်။ သမ္မတ၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများဆိုရာဝယ် အမျိုးသားကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီနှင့် ဘဏ္ဍာရေးကော်မရှင်ကို ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လုပ်ဆောင်ခြင်းများပါဝင်သည်။

C. လာမည့် အစိုးရအတွက် စိန်ခေါ်မှုများ

NLD အစိုးရသစ်သည် စိန်ခေါ်မှုများစွာကို ကြုံတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ အရေးအကြီးဆုံး စိန်ခေါ်မှုမှာ အာဏာအတွက်ရှိနေသော ခလုတ်အားလုံးကို ထိန်းချုပ်ရလိမ့်မည် မဟုတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်က အမည်စာရင်းပေးရသော ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များတွင်ပါဝင်သော အာဏာရှိသည့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးသည် ကာကွယ်ရေးနှင့် နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးများကဲ့သို့ပင် လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်နေသော တပ်မတော်အရာရှိပင်ဖြစ်ရာ ၎င်းသည်ဝန်ကြီးအဖွဲ့နှင့် သမ္မတသို့ အစီရင်ခံစာရသည်တိုင် တပ်မတော်၏ အမိန့်ပေးမှုအောက်တွင် ရှိနေပါသည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်တွင် ရဲတပ်ဖွဲ့၊ အကျဉ်းထောင်စနစ်နှင့် တိုင်းပြည်တစ်ခုလုံး၏ ဒေသန္တရအုပ်ချုပ်ရေးအတွက် ကျောရိုးဖြစ်သည့် အခွင့်အာဏာအားကောင်းသည့် "အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန" တို့ပါဝင်ပါသည်။ အစိုးရသစ်အတွက် တပ်မတော်၏ ပူးပေါင်းပါဝင်မှုမရှိပဲ မြန်မာနိုင်ငံကို အုပ်ချုပ်ရန်လည်းကောင်း၊ သို့မဟုတ် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်ကို အမှန်တကယ်ဦးဆောင်ရန်လည်းကောင်း အလွန်တရာခက်ခဲလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။

တပ်မတော်ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်သည် အဆိုပါရာထူးတွင် နောက်ထပ်တစ်နှစ် ဆက်ရှိနေရန် သေချာသလောက် ရှိနေရာ⁴⁹ အစိုးရသစ်အဖို့ ၎င်း၏အစီအစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအတွက် အောင်မြင်မှုကို အဓိကအဆုံးအဖြတ်ပေးမည့်အချက်မှာ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်တို့ကြား ဆက်ဆံရေး၏ အတိုင်းအတာဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့အနေဖြင့် ယခုလိုကြားကာလကတည်းက ကောင်းမွန်သော စတင်ခြင်းပြုနိုင်ရန်သည် အရေးကြီးပါသည်။

မတ်လကုန် အုပ်ချုပ်ရေးအာဏာကို လွှဲပြောင်းပြီးသည်နှင့်တပြိုင်နက် တစ်တိုင်းပြည်လုံး၏ မျှော်လင့်ချက်တစ်ခုလုံးသည် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် NLD အပေါ်သို့ ကျရောက်လာတော့မည်ဖြစ်သည်။ ပြောင်းလဲချိန်တန်ပြီဟု မဲဆွယ်ခဲ့ရာ ပထမဆုံးရက် ၁၀၀ အတွင်း မြင်သာ

⁴⁸ ဥပမာအားဖြင့် *The Washington Post* နှင့် တပ်ချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင် အင်တာဗျူး ကြည့်ရန်။
⁴⁹ ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို Crisis Group နှင့် အကြီးတန်းအစိုးရအကြံပေးတို့ အင်တာဗျူး၊ ၂၀၁၅ နိုဝင်ဘာလ၊ နေပြည်တော်။

ထင်သာတိုးတက်မှုအချို့ကိုပြသနိုင်ရန်မှာ ဖိအားပင်ဖြစ်တော့သည်။ လက်ရှိအစိုးရနှင့် မည်မျှ ကွာခြားကြောင်းလည်း ပြသရလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုသို့လုပ်ဆောင်ပြရန်မှာ လွယ်ကူလှသည် တော့မဟုတ်ပေ။ လက်မှတ်ထိုးရုံလောက်ဖြင့် ပြီးနိုင်သည့် မြင်သာထင်သာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အများစုမှာ လုပ်ဆောင်ပြီးသွားပြီဖြစ်သည်။ လုံ့လထုတ်လုပ်ဆောင်ရမည့် အကောင်အထည် ဖော်မှုများနှင့် အင်စတီကျူးရှင်းဆိုင်ရာပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ လုပ်ဆောင်ရန်ကျန်နေပါသည်။ ၎င်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ရန် ဦးသိန်းစိန်အစိုးရက ခက်ခဲကြောင်းတွေ့ရသည်။ NLD အနေဖြင့်ကလည်း ခေတ်မမီတော့သည့် လုပ်ပုံကိုင်ပုံများနှင့် အမြစ်တွယ်နေသော စိတ်ဓါတ်များကို ပြောင်းပစ်ခြင်းကို ကောင်းစွာလုပ်ဆောင်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယူဆရန်လည်း အကြောင်းရင်းရှာမ တွေ့ပေ။ NLD အနေဖြင့် ယေဘုယျပြောဆိုမှုများကိုကျော်လွန်၍ မူဝါဒဆိုင်ရာ ရပ်တည်ချက် များနှင့်ပတ်သက်ပြီး ရှင်းလင်းသော ညွှန်ပြချက်များမရှိပေ။⁵⁰

NLD ၏ တရားရေးကဏ္ဍပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများနှင့် အဂတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေးများ ပါဝင်သော အလယ်အလတ်ကာလ ဦးစားပေးမှုများသည် အရေးကြီးသော နယ်ပယ်များဖြစ် သော်လည်း ကြီးမားသောရလဒ်များ အလျင်အမြန်ထွက်ပေါ်လာနိုင်သည့် အထဲတွင် မပါဝင်ပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုအလယ်အလတ်ကာလ ဦးစားပေးမှုအပြင် မိမိတို့ဖက်မှ လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်းရှိ ကြောင်း စောစောစီးစီးပြနိုင်မည့် ကိစ္စရပ်များကိုလည်း ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်သင့်သည်။ သို့ သော် NLD အနေဖြင့် သော့ချက်ကျသော ကိစ္စရပ်များကို ကိုင်တွယ်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြပြီး ပြောင်း လဲမှုကို အောင်မြင်စွာ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်စွမ်းရှိကြောင်း ယုံကြည်မှုကို ခံစားလာစေနိုင်မည့် လက္ခဏာပြသသည့် ခြေလှမ်းများကို နိုင်ငံရေးအရလည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရလည်းကောင်း လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းတွေ့နိုင်သည့် ဥပမာအချို့ကိုဆိုရလျှင် ခွင့်ပြုချက်မ ရပဲ ဆန္ဒပြခြင်းများကို တရားမဝင်သတ်မှတ်ထားခြင်းများနှင့် ပတ်သက်သော ဥပဒေများ ပြင် ဆင်ပေးခြင်း၊ အဆိုပါဥပဒေများနှင့် အခြားထိန်းချုပ်ထားသည့် ဥပဒေများအရ အကျဉ်းကျခံနေ ရသူများအား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးခြင်းကဲ့သို့သော နိုင်ငံရေးအရဖြေလျှော့ပေးမှုများကို လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းမျိုးများပါဝင်သည်။ စီးပွားရေးအပိုင်းတွင် မိုဘိုင်းလ်ဘဏ်စနစ်ကို အလျင် အမြန်စတင်အသုံးပြုခြင်းနှင့် ဗဟိုဘဏ်လွတ်လပ်မှုပိုမိုအားကောင်းစေခြင်းများစသည့် အဆင့် များကို လုပ်ဆောင်နိုင်ပါသည်။

တဖက်၌လည်း NLD သည် လက်ရှိအစိုးရရုန်းကန်နေရသည့် ခက်ခဲသော ကိစ္စရပ်အမျိုး မျိုးကို ကြုံတွေ့ရဦးမည်ဖြစ်သည်။ ထိုကိစ္စရပ်များတွင် လက်ရှိကချင်နှင့် ရှမ်းပြည်နယ်မှ တိုက်ပွဲ များဖြစ်နေသည်နှင့်အတူ အရေးပါသောအချိန်၌ ရုတ်တရက်သော ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ငန်းစဉ်အ ပေါ် ထိန်းချုပ်ရန်ကြိုးစားနေခြင်း၊ ပြည်တွင်းမှရောပြည်ပမှပါ ပြင်းထန်သော ရုတ်တရက်

⁵⁰NLD သည် ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီလေးတွင်ကပ်၍ “၂၀၁၅ ရွေးကောက်ပွဲကျေညာစာတမ်း” ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့ သည်။ ၎င်းမှာ ယေဘုယျဆန်လှပြီး အစိတ်အပိုင်းအတော်များများမှာ ၁၉၉၀ ကျေညာစာတမ်းမှ ကူးယူထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ကျယ်ပြန့်စွာ မဖြန့်ဝေနိုင်ခဲ့သလို မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုများတွင်လည်း ၎င်းကို မညွှန်းဆိုနိုင်ခဲ့ပေ။ NLD အပါအဝင် မည်သည့်ပါတီမှ မဲဆွယ်စည်းရုံးမှုတွင် မူဝါဒလက်ဖောင်းကို အခြေပြု၍ မလုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပေ။ NLD ၏ စီးပွားရေးမူဝါဒစာတမ်းကလည်း ယခုနှစ်အစောပိုင်းက ရေးသားခဲ့ရာ ပြည်တွင်းမှ ကိုယ်စားပြုသူများ ထက်စာလျှင် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုသာ ဦးတည်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ပြောင်းလဲမှုများ ကြုံတွေ့နေရချိန်တွင် မက်ခရိုစီးပွားရေး (macroeconomic) ကို တည်ငြိမ်အောင် ကြိုးစားထိန်းသိမ်းနေရခြင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ကိုင်တွယ်ရခက်ပြီး အချိန်မရွေးပြောင်းလဲသွားနိုင်သော အခြေအနေကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနေရခြင်း၊ အစိုးရသစ်၏ ဖြေရှင်းမှုကို စမ်းသပ်ရန်ကြိုးစားလာနိုင်သည့် အားကောင်းသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာအမျိုးသားရေးဩဇာလွှမ်းမိုးလိုသူများကို ထိန်းချုပ်ရန် လုပ်ဆောင်နေရခြင်းများပါဝင်သည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့် အရေးပါသော ကိစ္စရပ်တစ်ခုကို ပြောရမည်ဆိုပါက ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် NLD သည် အနောက်နိုင်ငံများနှင့် ပြန်လည်ချိတ်ဆက်မှုလုပ်ဆောင်နေစဉ်တွင် မြန်မာနှင့် တရုတ်ဆက်ဆံရေးကိုပါ စီမံရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်အပေါ် အနောက်ယိမ်းသူအဖြစ် ခိုင်မာစွာ ခံယူထားပြီးဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူ့အဖို့ စိန်ခေါ်မှုကို ကြုံရတော့မည်ဖြစ်သည်။

VI. နိဂုံးချုပ်သုံးသပ်ချက်

ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်သည် နိုင်ငံရေးအပြောင်းအလဲနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဘဝများအတွက် လိုလားချက်များကို အားကောင်းမောင်းသန်ဖော်ထုတ်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် အဆိုပါလိုလားချက်များကို ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ရန် ကာလရှည်ကြာကပင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကို အံတုလာသည့် သင်္ကေတဖြစ်သော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်နှင့် NLD ကို ယုံယုံကြည်ကြည်ဖြင့် စုပုံမဲပေးလိုက်ကြခြင်းလည်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါမျှော်မှန်းချက်များ ပြည့်မီရေးအတွက် ၎င်းတို့၏ ပုခုံးပေါ်သို့ ကျရောက်လာသော တာဝန်ဝတ္တရားမှာ စိုးရိမ်စိတ်များကို ဖြစ်စေပါသည်။ အစိုးရတစ်ခု၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများနှင့်ပတ်သက်သော အတွေ့အကြုံမှာအကန့်အသတ်နှင့်သာရှိနေခြင်း၊ လိုအပ်သော လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များကို လျင်မြန်စွာရှာဖွေရန် လိုအပ်ခြင်းတို့ကြောင့် အသစ်တစ်ခုကို လေ့လာရမည့်နှုန်းသည် အလွန်မြန်ဆန်ရပေလိမ့်မည်။ အစိုးရသစ်သည် ပြည်တွင်းနှင့် နိုင်ငံတကာမှ ပံ့ပိုးမှုများ၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုများမှ များစွာအကျိုးအမြတ်ရနိုင်သည်ဖြစ်ရာ ၎င်းအနေဖြင့် ရနိုင်သမျှတောင်းယူနိုင်ပါလိမ့်မည်။ တချိန်တည်းတွင် ရွေးကောက်ပွဲသည် တိုင်းပြည်က ကြုံတွေ့နေရသော အခြေခံကြသည် စိန်ခေါ်မှုများကို ပြောင်းလဲမပေးနိုင်သည့်ပြင် ၎င်းတို့အတွက် လွယ်ကူသော အဖြေလည်းမရှိပေ။ အကယ်၍ ၎င်းတို့ကို ကျွမ်းကျင်လိမ့်မာစွာ မကိုင်တွယ်နိုင်ခဲ့က အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်သော ပြောင်းလဲမှုများအတွက် ကြိုးပမ်းရမည့်အစား ပဋိပက္ခစီမံခန့်ခွဲမှုကိုသာ အချိန်များစွာ ပေးလိုက်ရနိုင်သည့် အလားအလာရှိပါသည်။

ရန်ကင်း/ ဘရပ်ဆဲ၊ ၉ ရက် ဒီဇင်ဘာ ၂၀၁၅

Appendix A: Map of Myanmar

International Crisis Group/KO/Dec 2015. Based on UN map no. 4168 Rev. 3 (June 2012).

နောက်ဆက်တွဲ ခ။ ပြည်ထောင်စုအဆင့်လွှတ်တော်များ၏ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်

ပါတီ	ပြည်သူ့ လွှတ်တော်	အမျိုးသား လွှတ်တော်	စုစုပေါင်း	% ရွေးချယ်ခံများ မှ	% တပ် အပါအဝင်
အမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (NLD)	255	135	390	79.4%	59.4%
ပြည်ထောင်စုကြံ့ခိုင်ရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးပါတီ (USDP)	30	11	41	8.4%	6.2%
ရခိုင်အမျိုးသားပါတီ (ANP)	12	10	22	4.5%	3.3%
ရှမ်းအမျိုးသားဒီမိုကရေစီအဖွဲ့ချုပ် (SNLD)	12	3	15	3.1%	2.3%
တအာင်း (ပလောင်) အမျိုးသားပါတီ (TPNP)	3	2	5	1.0%	0.8%
ပအိုဝ်းအမျိုးသားအဖွဲ့ (PNO)	3	1	4	0.8%	0.6%
ဗိုလ်ချုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ချုပ်ပါတီ (ZCNP)	2	2	4	0.8%	0.6%
တစ်သီးပုဂ္ဂလိကကိုယ်စားလှယ်များ	1	2	3	0.6%	0.5%
လီဆူးအမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ (LisuNDP)	2	0	2	0.4%	0.3%
ကချင်ပြည်နယ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးပါတီ (KSDP)	1	0	1	0.2%	0.2%
ကိုးကန့်ဒီမိုကရေစီနှင့် ညီညွတ်ရေးပါတီ (KDUP)	1	0	1	0.2%	0.2%
မွန်အမျိုးသားပါတီ (MNP)	0	1	1	0.2%	0.2%
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်ရေးပါတီ (NUP)	0	1	1	0.2%	0.2%
ဝဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (WDP)	1	0	1	0.2%	0.2%
	323	168	491	100.00%	74.73%
				တပ်မတော်	25.27% ⁵¹

⁵¹ တပ်မတော်သည် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ၏ လေးပုံတစ်ပုံ ရထားသည်။ ၎င်း၏ ရာနှုန်းများနေပါသည်။ အကြောင်းမှာ ပြည်သူ့လွှတ်တော်တွင် ၇ နေရာ ပယ်ဖျက်ထားခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှ ရာနှုန်းမှာ စာရင်း အရရှိရမည့် ၄၉၈ နေရာပေါ်တွင်မတွက်ပဲ ယှဉ်ပြိုင်သော ၄၉၁ နေရာပေါ်တွင် အခြေခံ၍ တွက်ချက်ထားသည်။

နောက်ဆက်တွဲ ဂ။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များမှ ရွေးကောက်ပွဲ ရလဒ်များ

	NLD	USDP	တိုင်းရင်းသား	တပ်မတော်	ပေါင်း	အာဏာဟန်ချက်
ပြည်နယ်လွှတ်တော်များ						
ချင်း	12	4	2	6	24	NLD အများစုနီးပါး (50%)
ကချင်	26	7	7	13	53	အများစုမရှိ။ NLD 49%; တပ် 25%; USDP 13%, တိုင်းရင်းသား 13%
ကယား	11	4	0	5	20	NLD အများစု (55%)
ကရင်	13	3	1	6	23	NLD အများစု (57%)
မုန်	19	1	3	8	31	NLD အများစု (61%)
ရခိုင်	9	3	23 ^၁	12	47	အများစုမရှိ။ ANP 49%; တပ် 49%; NLD 19%; USDP 7%
ရှမ်း	23	33	47 ^၁	39 ^၁	142	အများစုမရှိ။ (USDP+တပ် ပူးတွဲ 51% အများစု)
တိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်များ						
ဧရာဝတီ	51	3	0	18	72	NLD အများစု (71%)
ပဲခူး	55	2	0	19	76	NLD အများစု (72%)
မကွေး	51	0	0	17	68	NLD အများစု (75%)
မန္တလေး	48	8	0	19	76	NLD အများစု (63%) . (DPM.မှ တစ်နေရာရ) ^၁
စစ်ကိုင်း	69	5	2	25	101	NLD အများစု (68%)
တနင်္သာရီ	21	0	0	7	28	NLD အများစု (75%)
ရန်ကုန်	88	3	1	31	123	NLD အများစု (72%)
စုစုပေါင်း	496	76	86	225	884	

⁵² ၎င်းအထဲမှ တစ်နေရာမှာ တစ်သီးပုဂ္ဂလက အနိုင်ရရှိပြီး ANP သို့ ပူးပေါင်းမည်ဟုယူဆရသည်။

⁵³ ၎င်းအထဲမှ တစ်နေရာမှာ တစ်သီးပုဂ္ဂလက အနိုင်ရရှိသည်။

⁵⁴ တပ်မတော်ကိုယ်စားလှယ်အချိုးကို တွက်ချက်ရာတွင် စာရင်းရှိ မဲဆန္ဒနယ်မြေအတိုင်းတွက်ချက်ပြီး ယှဉ်ပြိုင်သောနေရာကို အခြေမခံပေ။ မဲဆန္ဒနယ် ၁၄ ခုတွင် ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပသောအခါ တပ်မတော်အချိုးမှာ ၂၅ ရာနှုန်းထက်ကျော်သွားပါသည်။ ၂၀၁၀ ကလည်း ရှမ်းပြည်နယ်တွင် မဲဆန္ဒနယ် ၈ ခု မကျင်းပခြင်းကြောင့် ထိုစဉ်ကတည်းက တပ်မတော်၏ အချိုးမှာများနေပါသည်။

⁵⁵ USDP ကိုယ်စားလှယ်များသည် တစ်အုပ်စုတည်းသဖွယ်မပေးမည်ဟုယူဆရပြီး အကျိုးစီးပွားညီညွတ်ဖွယ်ရှိသည်။ ယူဆချက်ဖြစ်၍ မသေချာနိုင်။

⁵⁶ ၎င်းမှာ ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (မြန်မာပြည်) ဖြစ်သည်။^၁

Appendix D: About Crisis Group

The International Crisis Group (Crisis Group) is an independent, non-profit, non-governmental organisation, with some 125 staff members on five continents, working through field-based analysis and high-level advocacy to prevent and resolve deadly conflict.

Crisis Group's approach is grounded in field research. Teams of political analysts are located within or close by countries at risk of outbreak, escalation or recurrence of violent conflict. Based on information and assessments from the field, it produces analytical reports containing practical recommendations targeted at key international decision-takers. Crisis Group also publishes *CrisisWatch*, a twelve-page monthly bulletin, providing a succinct regular update on the state of play in all the most significant situations of conflict or potential conflict around the world.

Crisis Group's reports and briefing papers are distributed widely by email and made available simultaneously on the website, www.crisisgroup.org. Crisis Group works closely with governments and those who influence them, including the media, to highlight its crisis analyses and to generate support for its policy prescriptions.

The Crisis Group Board of Trustees – which includes prominent figures from the fields of politics, diplomacy, business and the media – is directly involved in helping to bring the reports and recommendations to the attention of senior policymakers around the world. Crisis Group is co-chaired by former UN Deputy Secretary-General and Administrator of the United Nations Development Programme (UNDP), Lord Mark Malloch-Brown, and Dean of Paris School of International Affairs (Sciences Po), Ghassan Salamé.

Crisis Group's President & CEO, Jean-Marie Guéhenno, assumed his role on 1 September 2014. Mr Guéhenno served as the UN Under-Secretary-General for Peacekeeping Operations from 2000-2008, and in 2012, as Deputy Joint Special Envoy of the United Nations and the League of Arab States on Syria. He left his post as Deputy Joint Special Envoy to chair the commission that prepared the white paper on French defence and national security in 2013.

Crisis Group's international headquarters is in Brussels, and the organisation has offices or representation in 26 locations: Baghdad/Suleimaniya, Bangkok, Beijing, Beirut, Bishkek, Bogotá, Cairo, Dakar, Dubai, Gaza City, Islamabad, Istanbul, Jerusalem, Johannesburg, Kabul, London, Mexico City, Moscow, Nairobi, New York, Seoul, Toronto, Tripoli, Tunis and Washington DC. Crisis Group currently covers some 70 areas of actual or potential conflict across four continents. In Africa, this includes, Burkina Faso, Burundi, Cameroon, Central African Republic, Chad, Côte d'Ivoire, Democratic Republic of Congo, Eritrea, Ethiopia, Guinea, Guinea-Bissau, Kenya, Liberia, Madagascar, Nigeria, Sierra Leone, Somalia, South Sudan, Sudan, Uganda and Zimbabwe; in Asia, Afghanistan, Indonesia, Kashmir, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Malaysia, Myanmar, Nepal, North Korea, Pakistan, Philippines, Sri Lanka, Taiwan Strait, Tajikistan, Thailand, Timor-Leste, Turkmenistan and Uzbekistan; in Europe, Armenia, Azerbaijan, Bosnia and Herzegovina, Cyprus, Georgia, Kosovo, Macedonia, North Caucasus, Serbia and Turkey; in the Middle East and North Africa, Algeria, Bahrain, Egypt, Iran, Iraq, Israel-Palestine, Jordan, Lebanon, Libya, Morocco, Syria, Tunisia, Western Sahara and Yemen; and in Latin America and the Caribbean, Colombia, Guatemala, Mexico and Venezuela.

Crisis Group receives financial support from a wide range of governments, foundations, and private sources. Currently Crisis Group holds relationships with the following governmental departments and agencies: Australian Department of Foreign Affairs and Trade, Austrian Development Agency, Canadian Department of Foreign Affairs, Trade and Development, Danish Ministry of Foreign Affairs, Dutch Ministry of Foreign Affairs, European Union Instrument for Stability, Finnish Foreign Ministry, French Ministry of Foreign Affairs, Irish Aid, Principality of Liechtenstein, Luxembourg Ministry of Foreign Affairs, New Zealand Ministry of Foreign Affairs and Trade, Norwegian Ministry of Foreign Affairs, Swedish Ministry of Foreign Affairs, Swiss Federal Department of Foreign Affairs, and U.S. Agency for International Development.

Crisis Group also holds relationships with the following foundations: Adessium Foundation, Carnegie Corporation of New York, Henry Luce Foundation, John D. and Catherine T. MacArthur Foundation, Koerber Foundation, Global Dialogue, Open Society Foundations, Open Society Initiative for West Africa, Ploughshares Fund, Robert Bosch Stiftung, Rockefeller Brothers Fund, and Tinker Foundation.

Appendix E: Crisis Group Reports and Briefings on Asia since 2012

As of 1 October 2013, Central Asia publications are listed under the Europe and Central Asia program.

North East Asia

Stirring up the South China Sea (I), Asia Report N°223, 23 April 2012 (also available in Chinese).

Stirring up the South China Sea (II): Regional Responses, Asia Report N°229, 24 July 2012 (also available in Chinese).

North Korean Succession and the Risks of Instability, Asia Report N°230, 25 July 2012 (also available in Chinese and Korean).

China's Central Asia Problem, Asia Report N°244, 27 February 2013 (also available in Chinese).

Dangerous Waters: China-Japan Relations on the Rocks, Asia Report N°245, 8 April 2013 (also available in Chinese).

Fire on the City Gate: Why China Keeps North Korea Close, Asia Report N°254, 9 December 2013 (also available in Chinese).

Old Scores and New Grudges: Evolving Sino-Japanese Tensions, Asia Report N°258, 24 July 2014 (also available in Chinese).

Risks of Intelligence Pathologies in South Korea, Asia Report N°259, 5 August 2014.

Stirring up the South China Sea (III): A Fleeting Opportunity for Calm, Asia Report N°267, 7 May 2015 (also available in Chinese).

North Korea: Beyond the Six-Party Talks, Asia Report N°269, 16 June 2015.

South Asia

Sri Lanka's North (I): The Denial of Minority Rights, Asia Report N°219, 16 March 2012.

Sri Lanka's North (II): Rebuilding under the Military, Asia Report N°220, 16 March 2012.

Talking About Talks: Toward a Political Settlement in Afghanistan, Asia Report N°221, 26 March 2012.

Pakistan's Relations with India: Beyond Kashmir?, Asia Report N°224, 3 May 2012.

Bangladesh: Back to the Future, Asia Report N°226, 13 June 2012.

Aid and Conflict in Pakistan, Asia Report N°227, 27 June 2012.

Election Reform in Pakistan, Asia Briefing N°137, 16 August 2012.

Nepal's Constitution (I): Evolution Not Revolution, Asia Report N°233, 27 August 2012 (also available in Nepali).

Nepal's Constitution (II): The Expanding Political Matrix, Asia Report N°234, 27 August 2012 (also available in Nepali).

Afghanistan: The Long, Hard Road to the 2014 Transition, Asia Report N°236, 8 October 2012.

Pakistan: No End To Humanitarian Crises, Asia Report N°237, 9 October 2012.

Sri Lanka: Tamil Politics and the Quest for a Political Solution, Asia Report N°239, 20 November 2012.

Pakistan: Countering Militancy in PATA, Asia Report N°242, 15 January 2013.

Sri Lanka's Authoritarian Turn: The Need for International Action, Asia Report N°243, 20 February 2013.

Drones: Myths and Reality in Pakistan, Asia Report N°247, 21 May 2013.

Afghanistan's Parties in Transition, Asia Briefing N°141, 26 June 2013.

Parliament's Role in Pakistan's Democratic Transition, Asia Report N°249, 18 September 2013.

Women and Conflict in Afghanistan, Asia Report N°252, 14 October 2013.

Sri Lanka's Potemkin Peace: Democracy under Fire, Asia Report N°253, 13 November 2013.

Policing Urban Violence in Pakistan, Asia Report N°255, 23 January 2014.

Afghanistan's Insurgency after the Transition, Asia Report N°256, 12 May 2014.

Education Reform in Pakistan, Asia Report N°257, 23 June 2014.

Afghanistan's Political Transition, Asia Report N°260, 16 October 2014.

Resetting Pakistan's Relations with Afghanistan, Asia Report N°262, 28 October 2014.

Sri Lanka's Presidential Election: Risks and Opportunities, Asia Briefing N°145, 9 December 2014.

Mapping Bangladesh's Political Crisis, Asia Report N°264, 9 February 2015.

Women, Violence and Conflict in Pakistan, Asia Report, N°265, 8 April 2015.

The Future of the Afghan Local Police, Asia Report N°268, 4 June 2015.

Revisiting Counter-terrorism Strategies in Pakistan: Opportunities and Pitfalls, Asia Report N°271, 22 July 2015.

Sri Lanka Between Elections, Asia Report N°272, 12 August 2015.

Winning the War on Polio in Pakistan, Asia Report N°273, 23 October 2015.

South East Asia

- Indonesia: From Vigilantism to Terrorism in Cirebon*, Asia Briefing N°132, 26 January 2012.
- Indonesia: Cautious Calm in Ambon*, Asia Briefing N°133, 13 February 2012.
- Indonesia: The Deadly Cost of Poor Policing*, Asia Report N°218, 16 February 2012 (also available in Indonesian).
- Timor-Leste's Elections: Leaving Behind a Violent Past?*, Asia Briefing N°134, 21 February 2012.
- Indonesia: Averting Election Violence in Aceh*, Asia Briefing N°135, 29 February 2012.
- Reform in Myanmar: One Year On*, Asia Briefing N°136, 11 April 2012 (also available in Burmese and Chinese).
- The Philippines: Local Politics in the Sulu Archipelago and the Peace Process*, Asia Report N°225, 15 May 2012.
- How Indonesian Extremists Regroup*, Asia Report N°228, 16 July 2012 (also available in Indonesian).
- Myanmar: The Politics of Economic Reform*, Asia Report N°231, 27 July 2012 (also available in Burmese and Chinese).
- Indonesia: Dynamics of Violence in Papua*, Asia Report N°232, 9 August 2012 (also available in Indonesian).
- Indonesia: Defying the State*, Asia Briefing N°138, 30 August 2012.
- Malaysia's Coming Election: Beyond Communalism?*, Asia Report N°235, 1 October 2012.
- Myanmar: Storm Clouds on the Horizon*, Asia Report N°238, 12 November 2012 (also available in Chinese and Burmese).
- The Philippines: Breakthrough in Mindanao*, Asia Report N°240, 5 December 2012.
- Thailand: The Evolving Conflict in the South*, Asia Report N°241, 11 December 2012.
- Indonesia: Tensions Over Aceh's Flag*, Asia Briefing N°139, 7 May 2013.
- Timor-Leste: Stability At What Cost?*, Asia Report N°246, 8 May 2013.
- A Tentative Peace in Myanmar's Kachin Conflict*, Asia Briefing N°140, 12 June 2013 (also available in Burmese and Chinese).
- The Philippines: Dismantling Rebel Groups*, Asia Report N°248, 19 June 2013.
- The Dark Side of Transition: Violence Against Muslims in Myanmar*, Asia Report N°251, 1 October 2013 (also available in Burmese and Chinese).
- Not a Rubber Stamp: Myanmar's Legislature in a Time of Transition*, Asia Briefing N°142, 13 December 2013 (also available in Burmese and Chinese).
- Myanmar's Military: Back to the Barracks?*, Asia Briefing N°143, 22 April 2014 (also available in Burmese).
- Counting the Costs: Myanmar's Problematic Census*, Asia Briefing N°144, 15 May 2014 (also available in Burmese).
- Myanmar: The Politics of Rakhine State*, Asia Report N°261, 22 October 2014 (also available in Burmese).
- A Coup Ordained? Thailand's Prospects for Stability*, Asia Report N°263, 3 December 2014.
- Myanmar's Electoral Landscape*, Asia Report N°266, 28 April 2015 (also available in Burmese).
- Southern Thailand: Dialogue in Doubt*, Asia Report N°270, 8 July 2015.
- Myanmar's Peace Process: A Nationwide Ceasefire Remains Elusive*, Asia Briefing N°146, 16 September 2015 (also available in Burmese).

International Crisis Group

Headquarters

Avenue Louise 149
1050 Brussels, Belgium
Tel: +32 2 502 90 38
Fax: +32 2 502 50 38
brussels@crisisgroup.org

New York Office

newyork@crisisgroup.org

Washington Office

washington@crisisgroup.org

London Office

london@crisisgroup.org

Regional Offices and Field Representation

Crisis Group also operates out of over 25 locations in Africa, Asia, Europe, the Middle East and Latin America.

See www.crisisgroup.org for details